

Jaarverslag Stichting Sigma 2017

Adres Frieswijkstraat 99
3861 BK Nijkerk

Telefoon 033-2474830

E-mail info@sigma-nijkerk.nl

Website www.sigma-nijkerk.nl

SIGMA

Nijkerk ♦ Nijkerkerveen ♦ Hoevelaken

Inleiding
Nieuw in 2017

Pag. 3-7

Basisdiensten

1. Onafhankelijke informatie, advies en ondersteuning
2. Formulierenhulp: veel meer dan hulp bij het invullen
3. Ouderenadvies
4. Mantelzorgondersteuning
5. Steunpunt Welzijn Ouderen Hoevelaken (SWOH)
6. Vrijwilligerswerk
7. Maatschappelijke stages

Pag. 12-24

Financieel jaaroverzicht 2017

Balans per 31 december 2017
Exploitatierekening 2017

Pag. 36

Organisatie

Inkoopcontract basisdiensten
Bestuur, team en organisatiestructuur
Verantwoording, inhoudelijk en financieel
Contacten met de gemeente

Pag. 7-11

Projecten op basis van specifieke subsidies

1. Maatjesproject: 'samen doen' en je doel bereiken!
2. ServicePunt
3. WoonBewust
4. Bemiddelpunt Informele Zorg
5. Overige projectdeelname
 - Samenwerking onder begeleiding van TAH
 - Taalhuis
 - Digitale Wegwijzer

Pag. 25-35

Inleiding

Op 1 januari bestond Sigma, de lokale welzijnsorganisatie in de gemeente Nijkerk 10 jaar. Sigma is al die jaren groeiend actief binnen het Sociaal domein, voert taken uit ten dienste van inwoners van de drie kernen en geeft op betrokken wijze uitvoering aan gemeentelijk beleid.

Zelfstandig kunnen wonen en leven en op een passende én voldoening gevende manier meedoen aan de lokale samenleving vormen een belangrijke leidraad in het werk van Sigma. Het is een werkterrein als een caleidoscoop: het kent zeer vele facetten.

Het 10 jarig bestaan werd gekenmerkt door hard werken, verbindingen leggen in het werkveld, projectmatig nieuwe taken ontwikkelen en uitvoeren en met creativiteit signalen vanuit de vraag van inwoners omzetten in nieuwe en aanvullende activiteiten. Het 'verjaarsfeest' werd vooral gevierd met alle, voor Sigma-diensten actieve vrijwilligers: zij werden extra in het zonnetje gezet, omdat door hun inzet de effecten van ons werk vele malen groter zijn en van meer waarde zijn.

In dit jaarverslag blikken we terug op het werk dat in 2017 verricht is.

We verantwoorden in dit verslag wat we gedaan hebben met de maatschappelijke middelen die ons ten dienste gesteld werden, door de gemeente en enkele sponsors. De kern van onze activiteiten blijft gericht op het welzijn van inwoners.

Er zijn in 2017 nog veel verschuivingen in het sociaal domein én in de werkwijze van de gemeente geweest, die naast kansen op sommige gebieden ook voor onduidelijkheid gezorgd hebben. Terugblikkend zien we dat er, in algemene zin en in wisselende samenstellingen, erg veel gesproken is over verbinding, maar dat het daadwerkelijk tot stand brengen van samenwerking en verbinding een enorme uitdaging is, die vaak niet vanzelf tot stand komt.

Onduidelijkheid leidt soms dus helaas ook tot versnippering. Voor de komende periode zien we het vanuit Sigma als een belangrijk speerpunt om te blijven werken aan verbinding en samenwerking.

Op de ontwikkeling van inhoudelijke samenwerking met UVV en Bibliotheek zal in het komende jaar actief ingezet worden. Maar dat geldt ook voor samenwerking met veel andere organisaties die actief zijn in Nijkerk. Zo krijgen we vanaf 2018 de ruimte om meer activiteiten en ondersteuning te organiseren voor mantelzorgers, die het hart in de zorg van veel inwoners betekenen.

Het ontwikkelen van een lokaal kenniscentrum is speerpunt daarin. Met extra middelen van de PCSO kunnen we in de komende twee jaar extra aandacht besteden aan (vragen van) senioren die langer zelfstandig blijven wonen, terwijl verminderde eigen kracht of een klein persoonlijk netwerk dat bemoeilijkt.

In 2017 diende het inkoopcontract met de gemeente Nijkerk als bron voor de uitvoering van de basistaken. Daar werden diverse projectsubsidies aan toegevoegd. In dit jaarverslag zullen we verantwoording van onze inzet afleggen. In sommige gevallen zullen we verwijzen naar al eerder bij de gemeente ingediende (project)rapportages.

Maart 2018
Jetty Reker, coördinator

Nieuw in 2017

Het werk van Sigma staat nooit stil. Daarom willen we aan het begin van deze rapportage even de schijnwerper richten op een aantal werkzaamheden die in 2017 van start gegaan zijn, hetzij als nieuw project, hetzij als ontwikkelactiviteit binnen de basisdiensten.

Het Bemiddelpunt Informele zorg is van start gegaan en heeft al veel inwoners geholpen aan een passende vorm van vrijwillige inzet. Er zijn bijvoorbeeld inwoners op 36 adressen geholpen om hun tuinen eens goed op orde te brengen. Dit Bemiddelpunt verlicht verwijzers, vanuit de Gebiedsteams, thuiszorg of gezondheidszorg, door voor hun cliënten of patiënten maatwerk te regelen. Het als centraal punt in het lokale netwerk voor informele zorg een spin-in-het-web functie, die het zoeken en vinden van een passende vrijwilliger op effectieve én efficiënte wijze regelt. Meer over het Bemiddelpunt op pagina 31.

Het Belastingproject is in 2017 voor het eerst gestart als belangrijke aanvullende nieuwe dienst vanuit Formulierenhulp van Sigma. Op basis van signalen vanuit de samenleving is dit opgepakt. Er zijn 10 vrijwilligers getraind en gecertificeerd met behulp van het kennisnetwerk van de belastingdienst. Onder leiding van één

van de deskundige beroepskrachten van Sigma is alle hulp georganiseerd. In het eerste jaar zijn er al ongeveer 100 mensen met een laag inkomen geholpen. Top ervaring was dat één van deze cliënten over de afgelopen jaren duizenden euro's bleek terug te krijgen.

De tweewekelijkse ontmoetingsgroep is ontstaan onder de leiding van de coördinatoren van het Maatjesproject en het Servicepunt. Zij signaleerden dat dit voor een aantal inwoners een belangrijke meerwaarde zou kunnen hebben en zijn gestart met een pilot.

Het levert belangrijke netwerkcontacten op voor inwoners die in een kwetsbare situatie verkeren en/of een klein eigen netwerk hebben. Het levert prachtige effecten op voor de deelnemers. Dat is de reden dat deze activiteit na de proefperiode is voortgezet.

Bij het SWOH is een koor opgestart, met een enthousiaste vrijwilliger als dirigent. Het koor zingt een veelzijdig repertoire en oefent wekelijks. Het heeft al een vaste kern van 25 leden vanaf ongeveer 45 jaar.

Het prikbord bemiddelt inwoners die met elkaar een activiteit willen ondernemen en dat heeft al diverse duo's opgeleverd. Mensen kunnen hun wens plaatsen en anderen reageren daarop. Het wordt verder zelfstandig en in onderling overleg geregeld foto

Samen met Praktijkonderwijs Accent en museum Nijkerk hebben we 4 groepen senioren en mantelzorgers een lunch en museumrondleiding kunnen aanbieden: enerzijds werden mensen in het zonnetje gezet hierdoor, anderzijds leidde het tot ontmoeting met anderen en met de geschiedenis van Nijkerk.

Dementievriendelijk Hoevelaken is als project afgesloten met een mini-symposium in september 2017. Het heeft een beweging in gang gezet binnen Hoevelaken die bewustwording over geheugenproblemen en dementie en wat je daar als gemeenschap in kunt betekenen. De positieve energie zal resulteren in een gemeente breed project. Hopelijk ontstaat hierdoor meer inzet op maatwerk voor senioren en hun mantelzorgers: iets wat als een heel duidelijke aanbeveling naar voren is gekomen.

De eindrapportage is aangeboden aan de wethouder en vormt de basis voor een gemeentebreed vervolg.

De Week van de Aandacht is inmiddels een begrip in Nijkerk, waar vele organisaties en personen en aandeel aan leveren. Voor Sigma als projectleider betekent dit een erkenning van de inzet op vraagstukken rondom eenzaamheid. De wens vanuit Sigma is nu om, naast inzet op activiteiten in en om deze Week, meer aandacht te gaan besteden aan de onderliggende problematiek van eenzaam-

heid. Dit vormt een speerpunt voor 2018 en daarna.

Er is een inspiratieboekje gemaakt in 2017 én overzichtsdocument ontwikkeld waarin heel veel ontmoetingsactiviteiten door de hele gemeente beschreven worden.

De deskundigheidsbevordering voor vrijwilligers is in een nieuwe vorm gegoten, op verzoek van veel vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. De druk op vrijwilligers is groot en men kiest ervoor om niet teveel informatiebijeenkomsten te bezoeken, maar liever in één avond een aantal workshops te volgen. De evaluatie was heel positief. Een mooie bijkomstigheid is dat heel veel actieve Nijkerkers elkaar hier ontmoeten en ervaringen uitwisselen.

Naast de workshopcarrousel vinden nog steeds themagerichte activiteiten plaats, die zijn dan meer toegespitst op een bepaald type vrijwilligerswerk of thema.

Het aantal Maatschappelijk stagiaires is in de loop van de jaren gegroeid naar rond de 600 in 2017, waardoor er ongeveer 18.000 uur extra vrijwillige inzet gepleegd is. De makelaarsfunctie wordt door Sigma uitgevoerd op basis van het, met alle plaatselijke scholen voor Voortgezet Onderwijs in 2017 getekende nieuwe convenant. Dit werd van harte ondersteund door de gemeente.

De scholenwerkgroep, die onder leiding van Sigma vergadert, werkt aan zowel beleidsontwikkeling als de organisatie van de jaarlijkse MaS-markt.

Via het Servicepunt kunnen mensen met een beperking, van welke aard dan ook, meedoen in de samenleving door vrijwilligerswerk te doen dat op hun situatie en mogelijkheden is toegesneden. Dat geeft voldoening, een positiever zelfbeeld, het gevoel ergens bij te horen, van nut te zijn. In sommige gevallen leidt het tot verdere (re-)integratie. Een mooi voorbeeld hoe je met elkaar uitvoering geeft aan 'inclusie'.

Een groei van meer dan 100 % ten opzichte van 2016 waarin Sigma deze dienst heeft overgenomen.

Ondertekening MaS-convenant
Foto: Harry Koelewijn

Er is een flexpool gevormd van ongeveer 30 vrijwilligers die af en toe via Sigma ingezet wil worden op eenmalige of tijdelijke klussen. Vanuit het Bemiddelpunt worden deze mensen benaderd wanneer vanuit andere vrijwilligersorganisaties niemand beschikbaar is om ene passende match mee te maken.

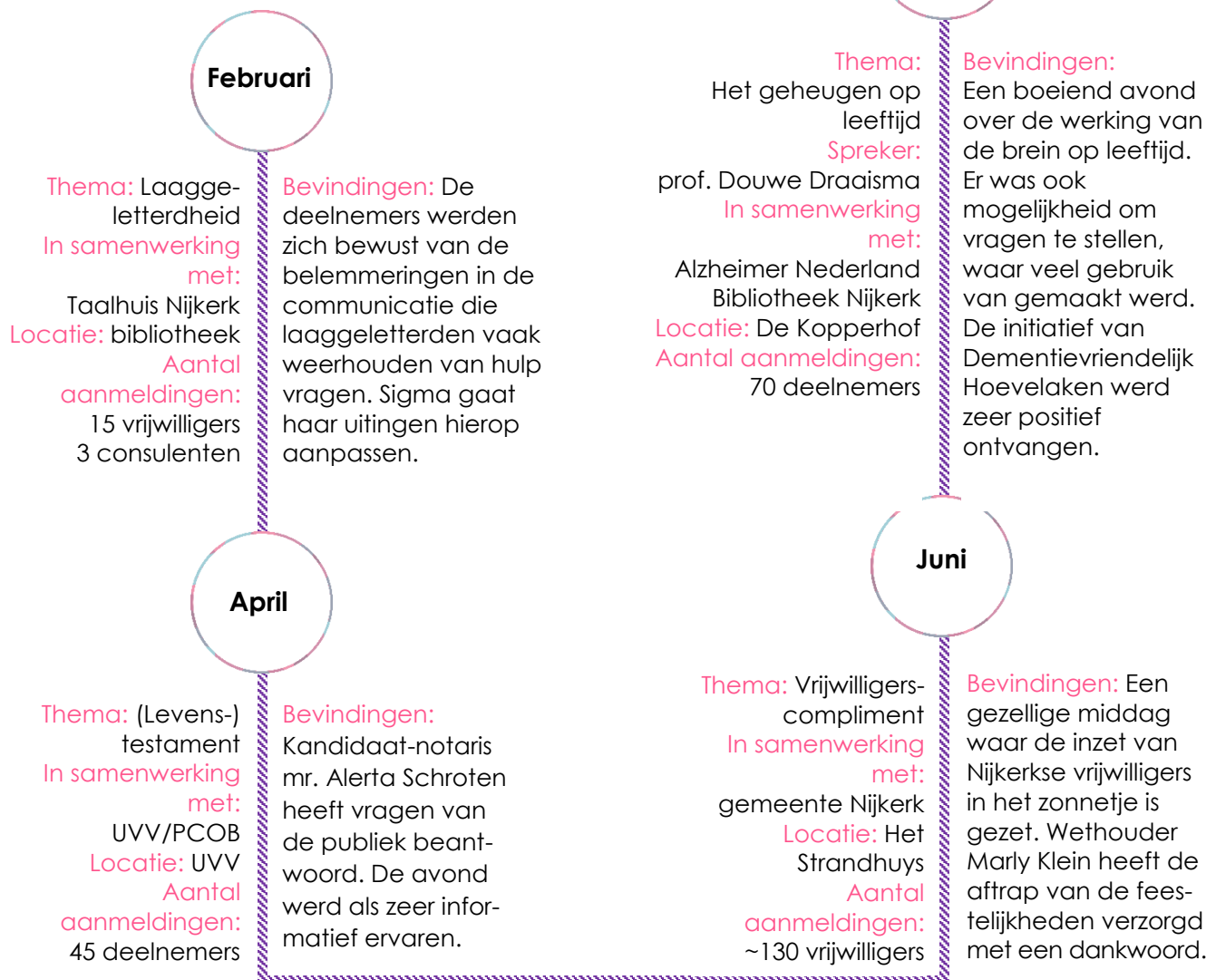
In 2017 is gestart met een klanttevredenheidsonderzoek. Als eersten zijn de gebruikers van het Maatjesproject en Servicepunt benaderd via een enquête. In dit verslag zult u enkele quotes vinden vanuit de respons die we ontvangen hebben.

De dienstverlening vanuit beide projecten kon rekenen op een hoge waardering, met een gemiddeld rapportcijfer van 8,3. In 2018 zullen één of meer klantgroepen benaderd worden.

In 2017 is de werkwijze met betrekking tot de ICT gemoderniseerd met het oog op meer effectiviteit, mobiliteit, veiligheid en privacy. Het registratiesysteem Qsuite is AVG-proef. Het Office 365 pakket werkt met een 24/7 monitoring en extra beveiliging in de Cloud.

In samenwerking met ouderenbonden, UVV, bibliotheek, zorgorganisaties en/of anderen, zijn door het jaar heen thema-bijeenkomsten georganiseerd. Daardoor werden inwoners geïnformeerd, met elkaar in contact gebracht, werd gewerkt

aan ervaringsuitwisseling, preventie et cetera. Het is één van de vormen van collectieve informatievoorziening waar Sigma aan werkt, naast de Wegwijzer en Dementiewijzer en alle thema-documenten die ook in 2017 weer geactualiseerd zijn.

September

Thema: Eindbijeenkomst Dementievriendelijk Hoevelaken
In samenwerking met: Alzheimer Nederland gemeente Nijkerk
Locatie: De Stuw, Hoevelaken
Aantal aanmeldingen: ~50 deelnemers

Bevindingen: Het eindrapport van het project Dementievriendelijk Hoevelaken werd aangeboden aan wethouder Marly Klein. Andrea Kuijpers, deskundige op het gebied van langer thuis wonen, heeft vervolgens de laatste ontwikkelingen over thuis wonen met dementie gepresenteerd.

Oktober

Thema: Workshop-carrousel met 6 workshops
In samenwerking met: Koninklijke Visio, EHBO Nijkerk, Autisme Spiegel, Buro Mediation, Ym de Roos, Rick Peeters
Locatie: De Schakel
Aanmeldingen: ~120 vrijwilligers

Bevindingen: Werd zeer positief beoordeeld door de vrijwilligers. Het opzet is prettig ervaren, maar door het gevarieerde aanbod kunnen knelpunten ontstaan in de organisatie. In 2018 wellicht nieuw concept.

November

Thema: Dag van de Mantelzorg; toneelvoorstelling 'Verwarring'
In samenwerking met: Pieter Jongasma
Locatie: &entree Tuinzaal
Aantal aanmeldingen: ~45 deelnemers

Try-out Alzheimer Café Hoevelaken
Thema: 'Dementie of vergeetachtigheid?'
In samenwerking met: Alzheimer Café Nijkerk
Locatie: De Kopperhof
Aantal aanmeldingen: ~25 deelnemers

December

Thema: Nationale Vrijwilligersdag
Locatie: De Kopperhof
Aanmeldingen: ~ 50 vrijwilligers

Bevindingen: De vrijwilligers van het Steunpunt Welzijn Hoevelaken hebben de extra aandacht voor hun inzet zeer op prijs gesteld.

Organisatie

In 2007 is Sigma van start is gegaan met drie basisdiensten en 1,5 fte: een coördinator, een administratief medewerker en een consulent voor het Steunpunt Welzijn Ouderen Hoevelaken (SWOH) en het steunpunt Mantelzorg (MZ). Voor het Steunpunt Vrijwilligerswerk was een coördinerend vrijwilliger actief.

Sigma in 2017 heeft een bestuur, 8,11 fte, en bijna 150 vrijwilligers die actief zijn in diverse Sigma-diensten.

Sigma is een 'platte' organisatie, waarbij de meeste uren gestoken worden in de directe uitvoering van diensten.

Door diverse vraagstukken te signaleren, daar plannen op te ontwikkelen die het vertrouwen kregen binnen de gemeente, heeft Sigma de dienstverlening in de loop van de jaren uitgebreid met diensten op het gebied van onafhankelijke cliëntondersteuning en diverse projectmatige activiteiten onder meer gericht op de Informele zorg en (inclusieve) participatie van inwoners.

In het kader van de transitie zijn ook een aantal nieuwe diensten ontwikkeld die duurdere zorg helpen te voorkomen of uit te stellen. Het geborgd krijgen van activiteiten die bewezen effectief waren

Voor een volledig overzicht zie www.sigma-nijkerk.nl/agenda

vormt nog een lastige zaak voor Sigma in het contact met de gemeente. Er is veel extra werk vanuit Sigma nodig geweest en we streven er naar om de samenwerking met (en binnen) de gemeente in 2018 weer meer gestroomlijnd te krijgen.

In verband met uren die in 2017 besteed zijn aan diverse gemeentelijke trajecten is de gewenste aandacht voor de eigen organisatiestructuur en bestuurscultuur op een laag pitje gekomen: coördinatie-uren waren te beperkt om al dergelijke ontwikkelingen tegelijkertijd op te pakken.

De aanbevelingen uit onderzoek en daaruit voortvloeiende aanpassingen zullen in 2018 wel hun beslag krijgen.

Inkoopcontract basisdiensten

Op 29 juni 2015 heeft de gemeente met Sigma een Basis- en Deelovereenkomst Algemeen Toegankelijk 2016-2020 gesloten. Op basis van die overeenkomst heeft de gemeente activiteiten ingekocht op het gebied van welzijn.

Dit is in 2017 voortgezet. Binnen de basistaken is hier en daar geschoven met de middelen om van daaruit nieuwe taken op te pakken.

In de inkoopovereenkomst zijn ook voor 2017 de thema's benoemd, waar de activiteiten een bijdrage aan zouden

moeten leveren. Hier is geen aanpassing in gedaan in het afgelopen jaar:

1. Inwoners zetten zich in voor elkaar, hun leefomgeving en de samenleving
2. Inwoners voelen/zijn in staat regie te voeren over hun eigen leven
3. Inwoners doen naar vermogen mee/zijn actief in de samenleving
4. Inwoners beschikken over (fysiek en mentaal) welbevinden
5. Inwoners leven in een veilige en prettige leefomgeving

In de overgang van subsidie naar inkoop was in eerste instantie een bezuiniging van 15%. Het grootste deel hiervan (ong. 12%) is echter weer teruggevloeid vanwege vernieuwingsactiviteiten die Sigma heeft aangegeven te zullen uitvoeren.

Bestuur

Evert Wulfsen
Voorzitter

Jos Kempers
Penningmeester

Lieske Duim
Secretaris

Marleen Pekelaer
Algemeen bestuurslid

Martin Beeres
Algemeen bestuurslid

Medewerkers

Jetty Reker
Coördinator

Hermien Stouwdam
Consulent ouderen

Eline de Frel
Consulent welzijn
en mantelzorg

Marieke Rustenhoven
Consulent formulierenhulp

Karin Duijst
Consulent cliënt-
ondersteuning en
vrijwilligerswerk

Wendy van Wee
Consulent vrijwilligerswerk en
makelaar maatschappelijke
stages

Anne José Schimmel
Consulent vrijwilligerswerk

Marloes van Est
coördinator ServicePunt

Kris Verschuur
coördinator maatjes-
projecten

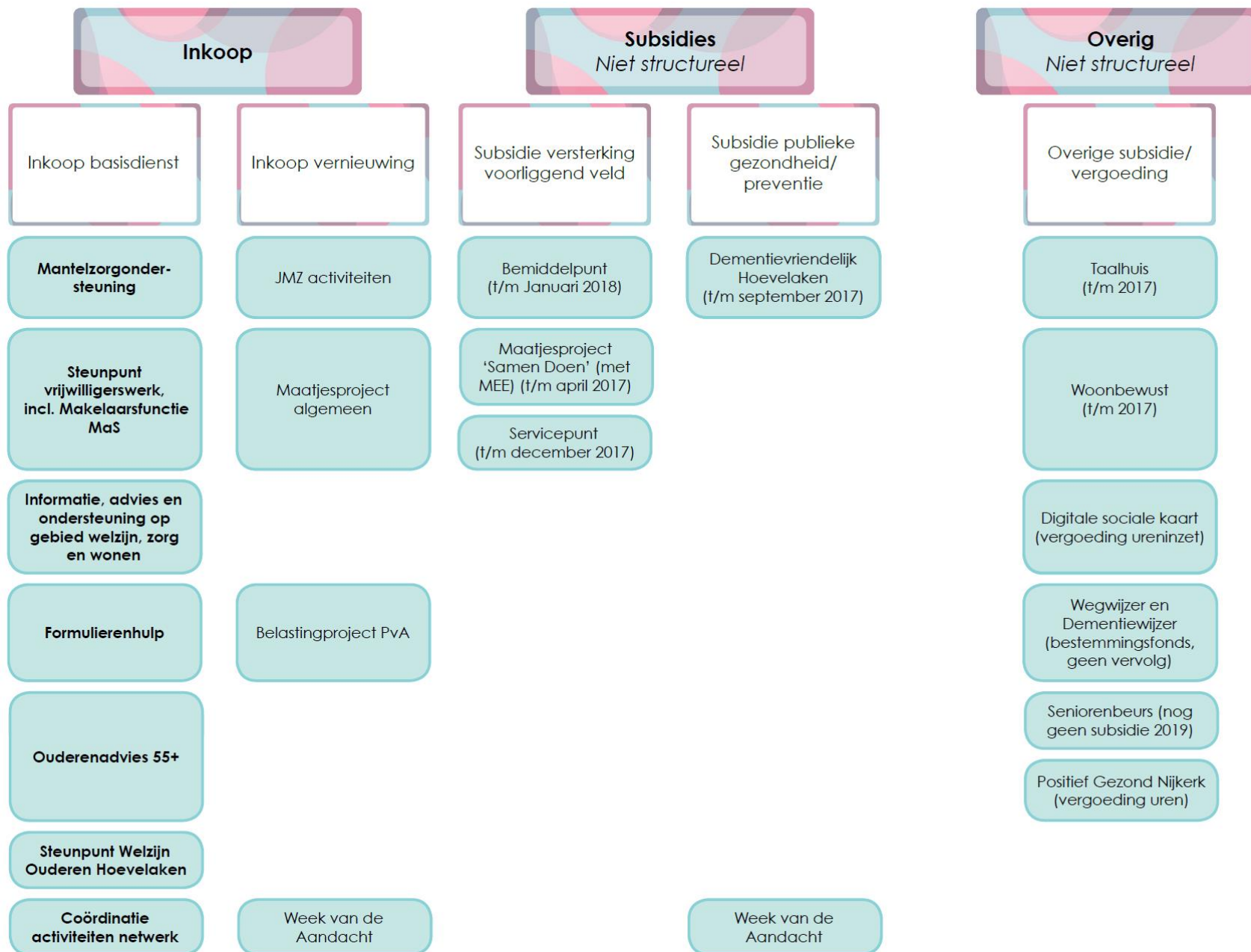
Mieke van den Brink
Medewerker Bemiddelpunt

Agnes Kosznai
administratief medewerker

Ria Schreuders
vrijwilliger administratie

Sigma is actief op alle genoemde thema's (zie pag.8). Activiteiten zijn echter bijna nooit aan één thema te koppelen, aangezien er vaak meerdere effecten voor inwoners optreden.

Meer continuïteit binnen de financiering blijft ook voor 2018 en de jaren erna een aandachts- en gesprekspunt. De huidige werkwijze belemmert in een aantal gevallen de flexibiliteit en het in kunnen spelen op veranderende vragen.

Er wordt in veel trajecten en overleggen een actieve bijdrage van Sigma gevraagd. Dat is een erkenning van de positie die de organisatie heeft verworven in het Sociaal domein. We constateren wel dat dit in 2017 onevenredig veel extra inzet gevraagd heeft.

Verantwoording, inhoudelijk en financieel

In dit jaarverslag leggen we inhoudelijke verantwoording af over de uitgevoerde activiteiten en diensten.

Als middelen voor een specifiek project niet ten volle uitgegeven zijn in een lopend jaar, is een bestemmingsfonds gevormd waarmee de middelen geoormerkt blijven om op een later moment ingezet te worden. Dit is altijd gebeurd in onderling overleg met de betrokken ambtenaar. Aan het eind van dit verslag is een kort financieel overzicht weergegeven. De financiële rapportage wordt, vergezeld van de accountantsverklaring, separaat aangeboden aan de gemeente.

Contacten met de gemeente

Er zijn ieder jaar diverse contacten met de gemeente Nijkerk, zowel ambtelijk als bestuurlijk. In 2017 heeft er één maal een formeel bestuurlijk overleg plaatsgevonden.

Tussentijds is er op diverse momenten contact geweest met collegeleden. Wethouder en portefeuillehouder Marly Klein heeft Sigma gefeliciteerd met het tienjarig bestaan. Daarnaast is ze aanwezig geweest bij diverse activiteiten (waaronder Dementievriendelijk Hoevelaken, Dag van de Mantelzorg, Week van de Aandacht) maar is ze ook op diverse momenten door uitvoerend medewerkers geïnformeerd over het verloop en de effecten van hun (project)taken.

Naast contact met de wethouder zijn er in de loop van het jaar diverse contacten geweest met raadsleden. Zo hebben CDA-raadsleden de Dag van de Mantelzorg bijgewoond. Ook hebben ze de stagiaire van Sigma in het zonnetje gezet als 'Held van de maand', vanwege haar actieve bijdrage in het Maatjesproject.

Raadsleden nemen een enkele keer contact op om zich te laten informeren over deelonderwerpen, of zijn aanwezig bij een opening of informatieve bijeenkomst.

Gedurende het hele jaar zijn er veelvuldig contacten geweest met diverse ambtenaren, zowel over de dienstverlening door Sigma als in diverse overlegsituaties.

Sigma medewerkers hebben deelgenomen aan bijeenkomsten van onder meer:

- Inkooptafel Algemeen Toegankelijke Voorzieningen
- Positief Gezond Nijkerk
- Sociaal Beraad Hoevelaken
- Redactieraad Digitale sociale kaart
- Waardering vrijwilligers Nijkerk
- Overleg over statushouders
- Dialoog cluster leefstijl
- Dialoog cluster Sociaal domein
- Evaluatie Gebiedsteams (casuïstiekbesprekingen)

Daarnaast heeft Sigma in de loop van de jaren een aantal platform-overleggen geïnitieerd waaraan deelname nog actief wordt voortgezet, soms ook als voorzitter/notulist:

- Lokaal Netwerk Dementie
- Platform financiële regelingen
- Scholenwerkgroep MaS
- Platform deskundigheidsbevordering vrijwilligers
- Overleg (In)formele zorg
- Klankbordgroep Wegwijzer en Dementiewijzer
- Overleg Onafhankelijke Cliëntondersteuning
- Overleg afstemming Sigma-Gebiedsteams
- Overleg informatievoorziening senioren

Basisdiensten

De basisdiensten van Sigma zijn vanaf 2015 ondergebracht in het inkoopcontract. Over deze diensten is in vorige jaarverslagen vrij uitgebreid verantwoording afgelegd. In dit jaarverslag zullen we daarom inzoomen op de vernieuwende activiteiten die binnen deze basisdiensten ontwikkeld zijn, veelal op basis van signalen vanuit de verschillende diensten.

Over de basisdiensten kunnen we wel aangeven dat er ieder jaar nog een stijgende lijn te zien is in het aantal vragen die de organisatie krijgt. Ook de trend dat vragen complexer van aard worden, zet zich door.

In alle diensten wordt, vanuit het overzicht over de hele gemeente en kennis van vele regelingen, organisaties en activiteiten (gemeentelijke sociale kaart), veel aandacht besteed aan onafhankelijke informatie en advies aan inwoners. Op basis van actuele, juiste en passende informatie worden inwoners zo goed mogelijk in staat gesteld eigen keuzes te maken en zoveel mogelijk zaken zelf te organiseren. Een belangrijke taak binnen het preventief werken als Algemeen Toegankelijke Organisatie. Deze taak lichten we even uit, omdat Sigma hiermee lokaal een soort 'sociale ANWB' is waar vele inwoners, beroepskrachten en vrijwilligers gebruik van maken.

1. Onafhankelijke cliëntondersteuning: informatie, advies en ondersteuning Enmalige informatieve vragen

Aan de balie, telefonisch en via mail worden er heel veel informatievragen gesteld. Vaak vragen inwoners om uitleg over (zelf gevonden) informatie, zodat ze die op de eigen situatie kunnen toepassen. Ook professionals uit diverse organisaties en vrijwilligers(organisaties) komen met vragen voor informatie of soms ook consultatie. Daarmee vervult Sigma een belangrijke wegwijzer-functie binnen het sociaal domein.

Themabijeenkomsten

Aan de hand van gesignaleerde vragen van inwoners worden ook themabijeenkomsten georganiseerd, vaak in samenwerking met andere organisaties, voor diverse doelgroepen, wanneer blijkt dat bepaalde trends in de vraagstelling ontstaan. Zie tijdslijn op pagina 6-7.

Presentaties

Naast de genoemde bijeenkomsten zijn op verzoek ook presentaties verzorgd door medewerkers van Sigma. In 2017 betrefte dit onder meer presentaties over mantelzorg, vrijwilligerswerk, bewust wonen, eenzaamheid, omgaan met mensen met dementie.

Social media en pers

De website van Sigma is in 2017 ruim 52.000 keer bezocht. De vacaturebank voor vrijwilligers rond de 25.000. Deze is ook

direct toegankelijk vanuit de digitale Wegwijzer.

De facebook-pagina van Sigma, waarmee weer een andere doelgroep bereikt wordt, heeft sinds de start inmiddels 350 volgers. Berichten hebben een bereik tussen de 200 en 4000. Via facebook zijn ook al diverse maatjes en andere vrijwilligers gevonden en zijn inwoners geattendeerd op themabijeenkomsten en andere speciale activiteiten.

Twitter wordt vooral ingezet om activiteiten onder de aandacht te brengen. Maandelijks worden berichten tussen de 7000 en 10.000 maal gezien. De gemeente retweet de Sigma-berichten altijd.

Ook de verschillende kanalen van de lokale pers leveren een belangrijke bijdrage in het bereik van inwoners.

Wegwijzer en Dementiewijzer

Aangezien de vraag naar informatie op papier blijft bestaan en de ontwikkelde producten in een grote behoefte blijven voorzien wordt voortdurend gewerkt aan actualiseren van de ontwikkelde Wegwijzer voor senioren en de Dementiewijzer.

Het daarvoor gevormde bestemmingsfonds blijft die mogelijkheid voorlopig bieden. We hopen dat er te zijner tijd nieuw budget komt om deze dienst te blijven leveren.

Vooral senioren en hun mantelzorgers waarderen de diverse 'wijzers' in deze vorm, maar ook veel beroepskrachten blijken ze veelvuldig te gebruiken. In 2017 zijn 1100 exemplaren uitgegeven. In het voorjaar 2018 zal een geactualiseerde versie van beide Wijzers gedrukt worden.

In 2017 heeft Sigma ook actief deelgenomen aan de redactieraad voor de digitale WegwijzerNijkerk.nl, die in 2018 in gebruik genomen wordt.

Documenten op thema

Sigma heeft in de loop van de tijd een aantal informatieve documenten op thema samengesteld. Deze zijn in 2017 allemaal weer geactualiseerd.

De documenten zijn allemaal digitaal beschikbaar via de Sigma-website, maar ook is nog steeds vraag naar de papieren versies. Het betreft:

- Minimaregelingen
- Woonzorgcomplexen voor senioren
- Personenalarmering
- Vervoer
- Ontmoetingsmogelijkheden

Ook wordt nog vier maal per jaar een Nieuwsbrief mantelzorg uitgegeven, met een bereik van ongeveer 500 mantelzorgers en 80 organisaties (digitaal en post).

Clïentondersteuning in cijfers

	Aantal cliënten			Aantal hulpvragen			Contactmomenten		
	2017	2016	2015	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Formulierenhulp	298	217	197	586	482	470	663	657	657
Ouderenadvies	112	102	116	144	123	154	218	280	348
Mantelzorg	25	35	29	30	52	33	42	76	43
Vrijwilligerswerk	86	123	114	189	264	222	190	274	235
Maatjesproject	87	95	25	151	166	72	160	200	75
Servicepunt	44	19	—	98	20	—	113	66	—
Bemiddelpunt	71	—	—	200	—	—	211	—	—
Totaal	723	591	481	1398	1107	951	1597	1553	1358

2. Formulierenhulp: veel meer dan hulp bij het invullen

Algemeen

Formulierenhulp is één van de belangrijke basisdiensten in de onafhankelijke cliënt-ondersteuning van Sigma. Formulierenhulp is veel meer dan de naam doet vermoeden. Inwoners kunnen er terecht met al hun vragen over wet- en regelgeving, het ordenen van administratie, vragen over het sociaal stelsel, beroep-en-bezwaar, lastige brieven, PGB vragen, toeslagen, kwijtschelding et cetera et cetera.

De consultants zijn zeer deskundig en goed ingevoerd in de actuele wet- en regelgeving en houden alle veranderingen op dit vlak scherp in de gaten. Ze trainen en coachen de vrijwilligers die actief zijn binnen formulierenhulp en zijn daarnaast ook vaak de vraagbaak voor andere professionals. Zowel vanuit de Gebiedsteams als andere organisaties wordt veelvuldig verwezen naar deze dienst.

Inloopsprekuren

Wekelijks wordt er één ochtend inloopspreekuur gehouden in &/entree. Daarnaast is er een afsprakensprekuren. Beiden worden uitgevoerd door vrijwilligers, die bij complexe vragen terug kunnen vallen op één van de beroepskrachten.

Aantallen cliënten en type vragen

In 2017 is er een stijging geweest van het aantal cliënten en hulpvragen. We

signaleren dat er een groep cliënten is die gebruik blijft maken van deze vorm van dienstverlening, omdat zij niet over de competenties beschikken om dit zelf uit te voeren.

Als de indruk bestaat dat mensen leerbaar zijn op dit terrein, worden ze verwezen naar bijvoorbeeld een computercursus of andere vormen van educatie waardoor ze zelfstandiger kunnen worden.

De helft van de cliënten in het afgelopen jaar was nieuw.

“Vrijwilligers zijn van groot belang voor Formulierenhulp. Zonder hun inzet zouden we niet zoveel mensen kunnen helpen. De meeste vrijwilligers zijn al langer bij Sigma betrokken en hebben steeds minder ondersteuning nodig, maar als dat nodig is, komen ze zeker wel naar ons toe. Het sociale aspect, even een praatje of informeren als er wat speelt, wordt erg op prijs gesteld. Door de inzet van vrijwilligers hebben we ook dit jaar weer zoveel mensen kunnen helpen zowel bij de gewone spreekuren als bij het belastingproject.”

*Marieke Rustenhoven,
coördinator formulierenhulp*

Hulpvragen

Ook dit jaar is er weer een toename van het aantal cliënten en hulpvragen, onder meer als gevolg van de start van het Belastingproject.

Cliënten en hulpvragen Formulierenhulp

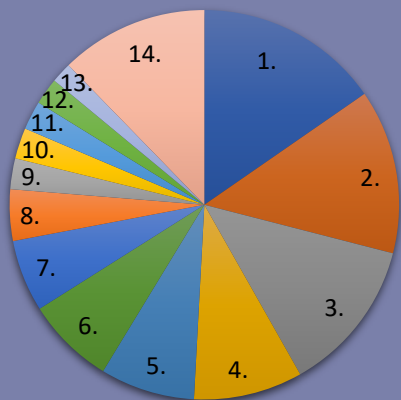
	2017	2016
Aantal cliënten	298	217
Aantal hulpvragen	586	482

Er is een stijging te zien bij het aanvragen van toeslagen. Vooral de sociaal-juridische vragen laten een grote stijging zien (bijna 100 %). Daarnaast hadden veel cliënten een vraag over rekeningen. De typering 'overig' is afgenomen wegens betere registratie. De vragen die in deze categorie vallen betreffen onder meer: uitleg over zorgverzekering, verzamelen bewijsstukken, invullen papieren voor onderwijs/ziekenhuis/ GGD en PGB-vragen.

Regelmatig zijn er vragen over wat nu wel of niet ingeleverd moet worden bij aanvraag collectieve ziektekostenverzekering van de gemeente. Dit wordt, omdat het maatwerk betreft (en afhankelijk is van eerdere aangifte, heffingskorting e.d.), meestal afgestemd met de betrokken ambtenaar. Het verdient de moeite om hier wat meer duidelijkheid voor cliënten in te verschaffen. In 2018 wordt dit opgepakt door de consultants.

Opvallend is dat de kennis over budgetteren, sociale lasten, formulieren e.d. bij cliënten zeer divers is.

Hulpvragen Formulierenhulp

1.	Aangifte IB:	90
2.	Vraag over rekeningen:	80
3.	Aanvraag uitkering:	75
4.	Aanvraag toeslagen:	53
5.	Sociaal-juridische vraag:	46
6.	Aanvraag kwijtschelding:	43
7.	Voorzieningencheck:	35
8.	Aanvraag "Meedoen":	25
9.	Aanvraag zorgverzekering:	15
10.	Uitleg brief:	15
11.	Aanvraag Wmo:	14
12.	Ordenen administratie:	13
13.	Aanvraag DigiD:	10
14.	Overig:	72

Ongeveer de helft van de cliëntengroep is bekend en komt van tijd tot tijd terug met een nieuwe vraag. Dit betreft mensen die niet over de competenties beschikken om dergelijke administratie zelf, of met een vertrouwd iemand uit het eigen netwerk, af te handelen. De andere helft van de cliëntengroep bestaat uit mensen die nadat ze goede informatie, advies of hulp hebben gehad, hun vraag de volgende keer zelf kunnen oppakken.

Inwoners die het zelf zouden kunnen, maar niet beschikken over voldoende digitale vaardigheden, verwijzen we door naar een van de voor hen geschikte cursussen, zodat ze met hulp daarvan zelfredzamer kunnen worden.

Project bestandsanalyse gemeente Nijkerk

In dit project zoekt de gemeente contact met cliënten die een bijstandsuitkering ontvangen en die ze al langere periode niet hebben gesproken. Sigma is gevraagd om een presentatie te geven over de uitvoerende werkzaamheden, om een goede doorverwijzing door de project-medewerkers mogelijk te maken. Sigma zal ook betrokken worden bij de analyse en vervolgstappen vanuit dit project.

Verwijzers

Nieuwe cliënten voor formulierenhulp komen vaak op verwijzing van familie en vrienden. Daarnaast zijn medewerkers van het loket MO, gebiedsteam, Icare en PlanGroep de belangrijkste verwijzers.

Vanuit Formulierenhulp wordt regelmatig doorverwezen naar diensten zoals Digisterker, Klik en Tik, Taalhuis en Walk en Talk. Indien nodig verzorgt een medewerker samen met de cliënt de aanmelding.

Vrijwilligers

Er zijn negen vrijwilligers actief die allemaal erg gemotiveerd zijn. Dankzij hun inzet kunnen de spreekuren het gehele jaar door blijven draaien, zelfs in vakantietijd.

Overleg en waardering

De groep heeft tijdens een aantal bijeenkomsten voorlichting over veranderingen in regelgeving, sociale kaart en actuele, relevante thema's gekregen. Ook het uitwisselen van ervaringen maakte een deel uit van deze bijeenkomsten.

Vanwege het 10-jarig bestaan van Sigma zijn de vrijwilligers extra in het zonnetje gezet, tijdens een barbecue met alle vrijwilligers van Sigma. De reacties daarop waren heel positief net als voor de eindejaarsactiviteit.

Kortdurende thuisadministratie

Er is in 2017 niet veel vraag geweest naar 'kortdurende thuisadministratie'. Dit jaar zijn er wel wat meer aanmeldingen van PlanGroep geweest om inwoners te helpen bij het voortraject van de schulddienstverlening. Het komt daarbij regelmatig voor dat het niet tot een afspraak komt, omdat iemand niet op de afspraak verschijnt/thuis is. Dit wordt altijd terug-

gekoppeld aan PlanGroep die vervolgens probeert nog contact te krijgen met de cliënt.

Netwerkoverleg Financiële hulp

In 2017 zijn er vier overleggen geweest onder voorzitterschap van Sigma. Bij het overleg zijn vertegenwoordigd: gemeente, PlanGroep, Humanitas, Schuldhulpmaatje, Gebiedsteam en Vluchtelingenwerk.

Overleggen worden als zeer nuttig ervaren er wordt veel besproken. Het doel ervan is om samenwerkingsafspraken te maken en informatie en ervaringen uit te wisselen. Ook kan er casuïstiek aan de orde komen. In 2017 is veel aandacht besteed aan ontwikkelingen in het zogenaamde 'kindpakket'.

Extra inzet voor 'Samen aan zet'

De consulent Formulierenhulp heeft deelgenomen aan de dialoog 'Samen aan zet' cluster sociaal domein. In het vervolg daarvan blijft ze betrokken bij de uitwerking van twee voorstellen. In het voorstel 'Armoede Nijkerk uit' komt er een minima effectrapportage uitgevoerd door het Nibud. De uitkomsten van het onderzoek zullen eerst besproken worden in de werkgroep en dan voorgelegd aan college en gemeenteraad. Op basis van een goede opdracht naar de haalbaarheid van de 1-lokettefunctie in Nijkerk zal een onderzoek van start gaan, waarbij de consulent in de stuurgroep plaats neemt.

Knelpunten

Formulierenhulp is de dienst die het grootste aantal cliënten individuele hulp biedt. De beschikbare uren gaan volledig op aan de uitvoering daarvan. Er is nauwelijks tijd beschikbaar voor ontwikkeltaken.

Momenteel blijven de vraag over het geven van een budgetcursus én een project om inwoners na het overlijden van een partner te helpen de administratie op orde te brengen en er zelfredzaam in te worden/blijven, daardoor liggen.

Belastingproject: een nieuwe loot aan de boom van formulierenhulp

In 2017 is voor het eerst de hulp bij belastingaangifte uitgevoerd door Sigma. Er is een groep van 10 vrijwilligers gevormd die allen een training van de Belastingdienst hebben gevolgd. Onder leiding van een consulent Formulierenhulp zijn 101 inwoners geholpen bij de aangifte.

De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de dienstverlening lag bij Sigma. Het project heeft veel extra inzet gevraagd van een consulent, maar is in het kader van vernieuwing op basis van signalen uit de samenleving gerealiseerd, waardoor een grote groep mensen met een laag inkomen daadwerkelijk geholpen is. Evaluatie heeft ertoe geleid dat deze dienst ook in 2018 weer aangeboden wordt.

In 2017 zijn er 101 aangiftes verzorgd over het aangiftejaar 2016. Dit zijn, op één na, allemaal digitale aangiftes geweest (de

papieren aangifte hield verband met overlijden van de partner). Van de gedane aangiftes is bijna in alle gevallen genoteerd wat de uitkomsten zijn. Deze zijn in onderstaande tabel af te lezen:

Te ontvangen door cliënt	Te betalen door cliënt	Aantal aangiftes
Tussen de € 100-300		15
Tussen de € 300-500		23
Tussen de € 500-700		12
Tussen de € 700-900		3
Tussen de € 900-1000		4
Meer dan € 1000		6
	Minder dan € 500	2
	Tussen de € 500-1000	3
	Meer dan € 1000	2
	Totaal:	70

Voor de overige 31 aangiftes geldt dat er 26 op nihil uitkwamen, de andere 5 vormden een uitzonderingssituatie die om een andere oplossing vroeg.

Doordat een groot gedeelte van de aangiftes verzorgd is voor statushouders hebben een aantal cliënten nog een tweede afspraak nodig gehad, omdat dan bij de belastingdienst niet duidelijk

was wanneer iemand in Nederland was komen wonen. Voor een derde tot de helft van de betreffende cliënten was een tweede afspraak nodig om nog een zogenaamd 'M formulier' in te vullen.

Doelgroep

Veel cliënten waren statushouders, een klein deel van deze groep was al bij Sigma bekend via een intake voor vrijwilligerswerk. Ook andere bij Sigma bekende cliënten kwamen voor deze dienst. Daarnaast kwam een kleine groep nieuwe cliënten die via PR het project hebben gevonden.

Resultaten voor de cliënt

De aangifte heeft voor de meeste cliënten een teruggave opgeleverd. Voor de mensen die terug moesten betalen, zat er niets anders op dan verplichte aangifte doen. Zij zijn gratis geholpen en daarmee boetes door het te laat of niet doen van aangiftes voorkomen. De ervaringen zijn dat cliënten het erg prettig vinden dat ze niet meer naar de belastingdienst in Almere hoeven te gaan. Daarnaast hebben sommige mensen er zelf voor gekozen om aangifte te doen, terwijl het niet verplicht voor hen was.

Lokale samenwerking

Er is goed afgestemd met de PCOB, die een dergelijk project voor senioren uitvoert. Ook hebben we nauw samengewerkt met de Bibliotheek die de ruimte en PR activiteiten gefaciliteerd heeft (op basis van landelijke afspraken). Deze samenwerking verliep

Een mooi resultaat! Het hoogtepunt was een cliënt wie van 2013, 2014, 2015 en 2016 in totaal een bedrag van rond de € 9.000 had teruggekregen van de belastingdienst. Hierdoor kon hij al zijn schulden afbetalen.

zeer positief. De bestaande goede contact met Vluchtelingenwerk was ook heel belangrijk: zo hielpen hun cliënten soms met vertalen en hun medewerkers bij het maken van afspraken en aanleveren van gegevens.

Tenslotte willen we de beheerder van de UVV hier speciaal noemen: als vertaler heeft hij zich meerdere keren bijzonder goed ingezet om te helpen bij het maken en vertalen van de afspraken voor de aangiftes. Hierdoor is hij een waardevolle contactpersoon geworden, wat ook doorwerkt in het makkelijker contact leggen met vragen voor de UVV.

Samenwerking met de belastingdienst

De belastingdienst heeft haar kennisnetwerk ter beschikking gesteld, met een contactpersoon en de mogelijkheid voor extra training ter plekke. We zijn bezocht door de contactpersoon, die zo een indruk kreeg van de gang van zaken. De consulent Formulierenhulp heeft een constructieve bijdrage geleverd aan de evaluatie van de Belastingdienst.

3. Ouderenadvies

Effect van het Informatief Huisbezoek voor senioren

Senioren weten Sigma goed te vinden waar het gaat om informatie, advies en ondersteuning. Zo kunnen alle senioren met hun vraag terecht.

Daarnaast krijgen alle 75-plussers een uitnodiging voor een Informatief Huisbezoek, waarin ze op een laagdrempelige manier geïnformeerd worden over mogelijkheden binnen de gemeente Nijkerk op alle levensterreinen. Ook eventuele vragen of zorgen kunnen tijdens zo'n bezoek aan de orde komen. Indien nodig, gaat de consulent ouderen daarna specifiek in op de genoemde vraag.

De huisbezoeken worden afgelegd door Seniorenvoorlichters: specifiek voor deze taak getrainde vrijwilligers. Deze vrijwilligers krijgen coaching van de consulent ouderen en komen een aantal malen per jaar in groepsverband bij elkaar om geïnformeerd te worden over diverse ontwikkelingen en ervaringen uit te wisselen. Daarnaast is individuele coaching altijd mogelijk. In 2017 zijn twee nieuwe seniorenvoorlichters getraind door de consulent, om vervolgens aan de slag te gaan.

Over het Informatief Huisbezoek wordt periodiek een specifieke rapportage gemaakt. Deze zijn terug te vinden op de website van Sigma: www.sigma-nijkerk.nl/kenniscentrum/downloads.

Advies op aanvraag en verschuiving in de aard van de vragen

Ondanks de komst van de Gebiedsteams is de vraag naar ouderenvaadvies niet kleiner geworden. Wel is een verschuiving in de vraagstelling zichtbaar.

Vragen op het gebied van zorg en indicatie voor zorg worden minder gesteld, of snel doorverwezen. De vraagstelling is in 2017 meer in de richting van algemene informatie en advies, regelgeving op diverse gebieden, wonen en welzijn verschoven.

Er worden regelmatig vragen gesteld over het inzetten van een vrijwilliger voor senioren met een klein persoonlijk netwerk. Doorvragen naar de aard van de problematiek maakt echter vaak duidelijk dat inzet van een vrijwilliger niet de oplossing is, omdat de vraag anders is dan door een verwijzer gesteld. Rouw, onvoldoende mogelijkheden om sociaal contact aan te gaan, somberheid en teleurstellingen in het leven vragen vaak eerst om andere interventies.

Als blijkt dat er specialistische of meer intensieve hulp bij een dergelijke vraag nodig is, wordt dáár naar verwezen. In andere situaties wordt gezocht naar een passend welzijnsaanbod: bijvoorbeeld de combinatie van gesprekken met de inzet van een maatje die helpt om het netwerk en de zelfstandigheid van een oudere inwoner te vergroten.

In toenemende mate wordt informatie en advies gevraagd om zich voor te bereiden op een 'keukentafelgesprek' met gemeente, wijkverpleging, CIZ of iemand van het Gebiedsteam. Voor deze vorm van onafhankelijke cliëntondersteuning kan soms ook de inzet van vrijwillige ouderenvaadviseurs van de ouderenvond PCOB/KBO of seniorenvoorlichters gevraagd worden. Dit geldt ook voor sommige andere vragen waarbij de inzet van een beroepskracht niet (meer) noodzakelijk is.

Netwerkoverleg informatievoorziening senioren

In 2017 is op initiatief van Sigma dit netwerkoverleg van start gegaan. Er zijn diverse organisaties actief om senioren goed voor te lichten over diverse onderwerpen. Door twee maal per jaar bij elkaar te komen wordt getracht afstemming te bereiken en in samenwerking goed in te spelen op vragen die er leven binnen de groep senioren.

Deelnemers aan het overleg zijn: de gemeente Nijkerk, ouderenvonden PCOB en KBO, UVV, Nijkerks Diaconaal Beraad en Huisartsenpraktijken.

In 2017 is in samenwerking tussen UVV, PCOB/KBO en Sigma een bijeenkomst georganiseerd over financiële regelingen, waarbij notaris mr. Schroten en medewerkers van de Rabobank gastsprekers waren. Er waren 130 deelnemers aanwezig.

Netwerk

De consulent ouderen vertegenwoordigt Sigma en de doelgroep senioren in diverse netwerkoverleggen. Thema's die aan de orde zijn geweest zijn onder meer: valpreventie, eenzaamheid, dementievriendelijke samenleving, diagnosestelling en de juiste hulpinzet, uitwisselen van informatie.

Vanuit het gedachtegoed van 'Positieve Gezondheid' is het welzijn van senioren bij het meedoen in de samenleving een steeds belangrijker gespreksonderwerp.

De consulent ouderen wordt regelmatig gevraagd om een presentatie te verzorgen over de mogelijkheden voor ouderen (in zorg en welzijn). In 2017 is dit onder meer verzorgd tijdens een Alzheimer Café.

Ervaringen worden ook regionaal uitgewisseld met collega-ouderenvaadviseurs. Dit vindt twee maal per jaar plaats. Thema's in 2017 waren de doorontwikkeling van Informatief Huisbezoek en eenzaamheid.

Stagiaire

In de eerste helft van het jaar is binnen Ouderenvaadvies een stageplaats ingevuld voor een derdejaars stagiaire van de opleiding Toegepaste Gerontologie. Deze stagiaire is met name actief geweest in het project Dementievriendelijk Hoevelaken. Ze heeft een mooie voorlichtingsfilm hiervoor gemaakt. Zie hiervoor: www.sigmanijkerk.nl/senioren/dementievriendelijkhoevelaken.

4. Mantelzorgondersteuning

In 2017 was de toenmalige consultant Mantelzorg en welzijn door ziekte lange tijd uitgeschakeld. De werkzaamheden zijn gedurende die periode zo veel mogelijk waargenomen door enkele collega's, waardoor de lopende zaken op een goede manier voortgezet werden.

Zelfs een aantal extra activiteiten, als presentaties aan diverse groepen, zijn met verve uitgevoerd. Over verdere ontwikkeling van dit taakveld is in die periode veelvuldig contact geweest met de

gemeente. Dat heeft geleid tot een collegebesluit waarin een aantal taken structureel gemaakt zijn voor de komende jaren: Bemiddelpunt en uitvoering Waardering mantelzorgers. Tevens geeft het besluit mogelijkheden om het steunpunt om te vormen tot een lokaal kenniscentrum Mantelzorg. Daar kunnen nog steeds mantelzorgers terecht voor ondersteuning op maat. Het is ook de bedoeling dat beroepskrachten en vrijwilligers er terecht kunnen voor advies en consultatie voor kennis over mantelzorg en samenwerking met mantelzorgers.

Jonge mantelzorgers

In samenwerking met Jeugd -en Jongerenwerk zijn een aantal activiteiten voor jonge mantelzorgers uitgevoerd. Mede naar aanleiding daarvan is er vanuit Sigma een doelgroepanalyse gemaakt, op basis waarvan in 2018 een aantal activiteiten gepland zullen worden.

Sigma heeft de (bioscoop)bonnenactie voor jonge mantelzorgers (8 – 18 jaar) uitgevoerd. Door middel van die actie hebben 80 van deze jongeren via een leuke bon erkenning gekregen voor hun inzet, meestal binnen het gezin en soms voor grootouders.

Woensdaggroep deelt ervaringen

Iedere eerste woensdag van de maand komt een groep van rond de 10 mantelzorgers (meestal dames) bij elkaar bij Sigma. Een ex-mantelzorger is gastvrouw die zorgt voor de koffie en thee - en voor een warm welkom. Een van de consultants verzorgt een thema ter bespreking en zorgt ervoor dat relevante informatie bij de deelnemers terecht komt. Uitwisselen van ervaringen en onderlinge feedback en steun vormen een heel belangrijk deel van de bijeenkomsten van deze lotgenoten.

Individuele vragen

Er is niet heel veel toename geweest in het aantal individuele vragen. Wel is merkbaar dat de zwaarte van zorg voor vele mantelzorgers die hulp zoeken of verwezen worden

Medewerkers van Jeugd- en Jongerenwerk en Sigma bereiden zich voor op de bioscoopbonnenactie. (Foto: Agnes Kosznai)

in een laat stadium komt. Dat betekent dat de problematiek voor mantelzorgers ook complexer wordt. Een aantal thema's zoals het vroegtijdig delen van zorg, in een isolement komen of grenzen stellen, vormen een terugkerende problematiek.

Ook rouw na opname of overlijden van een partner vormt een thema waar we graag na de uitbreiding van uren meer tijd in willen steken om inwoners daarbij meer en beter van dienst te kunnen zijn. Preventie en praktische hulp worden ook belangrijke thema's in de ontwikkeling van het kenniscentrum.

Dag van de mantelzorg

In het kader van de Dag van de mantelzorg is een middag georganiseerd waarin een acteur een monoloog gespeeld heeft over een vrouw met niet aangeboren hersenletsel. Naar aanleiding van dit stuk is veel nagepraat door de ruim 50 aanwezige mantelzorgers. De wethouder en enkele raadsleden waren hierbij aanwezig. Ook 'maatwerk' was een belangrijk gespreksonderwerp. Diverse mantelzorgers gaven aan de hulpinzet via de gemeente niet als maatwerk te ervaren. Gesprek hierover blijft van belang!

In samenwerking met het Museum Nijkerk en Accent Praktijkonderwijs zijn in november enkele lunchbijeenkomsten georganiseerd voor mantelzorgers en senioren die sinds kort in de stad wonen en kennis wilden maken met de rijke geschiedenis van

Nijkerk. De deelnemers konden genieten van een tong- en oogstrelende maaltijd, bereid door de leerlingen van Accent en een rondleiding in het museum.

Waardering van mantelzorgers

Voor de derde achtereenvolgende maal is de waardering van mantelzorgers uitgevoerd door Sigma. Op basis van de evaluatie 2016 is gekozen voor enkele aanpassingen in de wijze van aanmelden. Mantelzorgers konden opnieuw kiezen voor een gesprek of voor het afhalen van de bonnen à € 100.

Er is een stijgende lijn te zien in het aantal aangemelde mantelzorgers: er zijn 885 bonnen uitgereikt. Voor ongeveer 300 mantelzorgers was dit de eerste maal.

Met een deel van hen heeft een gesprek plaatsgevonden. Aan vele mantelzorgers is informatie verstrekt, ook tijdens de afhaalmomenten. Hulpvragen die tijdens de gesprekken naar boven kwamen, zijn op hetzelfde moment beantwoord (waar het om informatie ging) of later door de inzet van een consultant opgepakt. Voor de uitvoering hiervan is een tijdelijke kracht geworven.

Uit de actie zijn diverse verwijzingen voortgevloeid naar Ouderenadvies, Maatjesproject en Formulierenhulp. Mantelzorgers waarderen dit blijk van erkenning door de gemeente voor hun niet aflatende inzet als heel positief.

5. Welzijn Ouderen Hoevelaken

Welzijn Ouderen Hoevelaken bestond in 2016 dertig jaar. Dit is in 2017 met alle vrijwilligers gevierd door met elkaar een dag uit te gaan en de jubileumviering met een heerlijk buffet af te sluiten in De Kopperhof.

Er is een grote groep actief binnen het SWOH. Veel leden van deze groep zijn zelf op (hoge) leeftijd. Ook binnen sommige activiteiten ligt de gemiddelde leeftijd heel hoog. Dit betekent dat er veel aandacht besteed wordt aan de continuïteit van de dienstverlening. Zowel waar het gaat om de inzet van vrijwilligers als om de deelname en/of ontwikkeling van bepaalde activiteiten. Sommige activiteiten vragen om een andere invulling omdat de wens van de jongere ouderen verandert. Er wordt zo goed mogelijk geprobeerd om daar op in te spelen.

Tegelijkertijd worden sommige activiteiten juist gekoesterd omdat ze van belang zijn voor de oudere groep onder de deelnemers, die daardoor anderen blijven ontmoeten en enige activiteit blijven ondernemen. Positie binnen het netwerk en verwijzing door zorgorganisaties zijn een aandachtspunt voor het komende jaar om juist de zelfstandig wonende oudere groep op de activiteiten te attenderen en hen te motiveren er gebruik van te maken. Voor anderen kan juist de inzet als vrijwilliger een belangrijke impuls geven aan het welbevinden.

Jaarlijks wordt in augustus bij alle 60-plussers in Hoevelaken een activiteitengids bezorgd om inwoners goed te informeren over alle mogelijkheden die De Kopperhof aan activiteiten te bieden heeft.

Wekelijks is er een inloopspreekuur in het kantoor van Sigma in seniorencomplex De Stoutenborgh voor alle andere basisdiensten van de stichting. Hier wordt beperkt gebruik van gemaakt.

MAANDAG

- 10.00 - Zumba fitness, gr.1
- 10.00 - Jeu de Boules
- 11.00 - Valpreventie
- 12.00 - Vitaal Ouder Worden
- 13.45 - Gymnastiek
- 14.45 - Anders Bewegen
- 16.00 - Kookgroep Bon Appetit
- 19.00 - Biljarten (competitie)
- 20.00 - Hoevocaal
50+ koor

DONDERDAG

- 9.00 - Spreekuur Sigma
- 9.30 - Ontmoetingsochtend
Vrij biljarten
- 10.00 - Internetcafé
- 12.00 - Verrassingsbuffet
1ste donderdag van de maand
- 14.00 - Bingo
- 14.30 - Koersbal
- 19.30 - Bridge, groep 2

WOENSDAG

- 9.00 - Fietsclub
(zomeractiviteit)
- 9.15 - Dans en Beweging
- 13.30 - Bridge, groep 1
- 14.00 - Kaarten maken
- 19.30 - Filmcafé

VRIJDAG

- 9.30 - Studiekring 55+
Hoevelaken
- 13.30 - Country-line dans
oefenen voor beginners
- 14.00 - Country-line dans

DINSDAG

- 9.30 - Soos / Vrij biljarten
- 10.00 - Schilderen, groep 1
- 13.30 - Zumba fitness, groep 2
- 14.00 - Schilderen, groep 2
- 19.30 - Klaverjassen

ZONDAG

- 13.30 - Klaverjassen op zondag
2de zondag van de maand
- 14.00 - Rummicub op zondag
4de zondag van de maand
- 15.00 - Koken op zondag
1ste zondag van de maand

SIGMA
Nijerk - Nijkerveen - Hoevelaken

WEEKPLANNER "DE KOPPERHOF"
SEIZOEN 2017-2018

6. Vrijwilligerswerk

Deskundigheidsbevordering: van themabijeenkomsten naar carrousel

Uit de evaluaties van de afgelopen periode bleek dat vrijwilligers vonden dat er zo vaak aanbod was in deskundigheidsbevordering, dat ze keuzes moesten gaan maken. Steeds meer vrijwilligers hebben het te druk. Men gaf aan er meer voor te voelen eens per jaar naar een grootschalige bijeenkomst, zoals een workshopcarrousel, te willen komen dan naar allemaal losse avonden. Dit heeft ertoe geleid dat het aanbod in 2017 wat gecomprimeerd in tijd is aangeboden.

De volgende presentaties hebben plaatsgevonden (zie ook pagina 6-7):

Februari

- Presentatie vrijwilligerswerk bij Walk & Talk, Bibliotheek Nijkerk met ongeveer 15 deelnemers.
- Bijeenkomst organisaties over de vacaturebank van Sigma met ongeveer 15 deelnemende organisaties.

Maart

- Teambuilding met Gered Gereedschap (match Week van de Aandacht 2016)

Mei

- Het geplande Sportcafé, in samenwerking met Nijkerk Sportief en Gezond, over "gezonde leefstijl en de sportvereniging" werd vanwege het tegenvallend aantal aanmeldingen geannuleerd.

Helaas is het er door interne verschuivingen bij Nijkerk Sportief en Gezond niet herhaald.

Juni

- Vrijwilligerscompliment, georganiseerd in samenwerking met de gemeente, met ongeveer 150 aanwezige vrijwilligers. De middag werd, door de combinatie met een activiteit als geslaagd bevonden.

Oktober

- Workshopcarrousel, georganiseerd in samenwerking met zorgplatform,

bibliotheek en Nijkerk Sportief en Gezond. In de Schakel hebben ongeveer 120 vrijwilligers de avond bezocht. Ieder kon deelnemen aan enkele workshops. De avond en het programma werd wederom zeer positief beoordeeld door de vrijwilligers. Naast het bezoeken van de workshops vond men het prettig om te netwerken met andere vrijwilligers. De gekozen onderwerpen vond men interessant. Uit evaluatie van de avond bleek dat men dit weer als goede vorm ervaren heeft.

Vrijwilligerscompliment
Foto: Arjen Gerritsma,
Graphic Sound

Kansen voor de toekomst

Er verschijnen steeds meer e-learnings op het gebied van deskundigheidsbevordering. Er wordt onderzocht hoe Sigma hierin meer kan aanbieden. Ook uitbreiding van social media-gebruik blijft nieuwe mogelijkheden geven, die onderzocht worden ten dienste van werven én ondersteunen van vrijwilligers.

Het vinden van vormen van sponsoring of crowdfunding zien we als kans om meer middelen te verkrijgen ten dienste van deskundigheidsbevordering of andere extra (dure) diensten ten behoeve van het versterken van het vrijwilligerswerk.

In 2017 waren het Stimuleringsfonds van de Rabobank, Vrienden van Arkemheen en Stichting Vivat belangrijk voor de ontwikkelde activiteiten.

Diverse fondsen hebben aangegeven in 2018 ook weer bij te willen dragen bij activiteiten, wat heel positief ervaren wordt.

Cijfers vrijwilligerssteunpunt 2017

Intakes met potentiële vrijwilligers worden via het Steunpunt Vrijwilligers behandeld. Als echter direct duidelijk is dat het iemand met een beperking betreft, wordt de intake via het Servicepunt gedaan. Als duidelijk is dat iemand zich nadrukkelijk meldt als maatje wordt de intake gericht op het Maatjesproject uitgevoerd. Daardoor verspreiden de aanmeldingen zich enigszins over enkele diensten.

Een goede samenwerking en interne afstemming maakt de inzet van Sigma op dit vlak sterker. Door deze afstemming heeft zich een trend naar meer maatwerk ingezet tussen vrijwilligerssteunpunt, Servicepunt en Maatjesproject. In totaal zijn er ongeveer 145 intakes met potentiële vrijwilligers geweest.

Daarnaast is de digitale vacaturebank verder geprofessionaliseerd en hebben organisaties de eigen regie gekregen in het beheer van de vacatures, waarbij ze advies krijgen van de consulent.

Effecten

Door steeds meer samenwerking met andere partijen, wordt de inzet van Sigma zichtbaarder. Denk hierbij aan de samenwerking met o.a. de zorginstellingen, bibliotheek en Nijkerk Sportief en Gezond.

Een knelpunt in het afgelopen jaar was wel dat enkele andere partijen, zonder afstemming, visten in de vijver van het maatschappelijk veld. Dat heeft voor irritaties gezorgd bij veel maatschappelijke instellingen en vrijwilligersorganisaties, maar ook binnen Sigma. Open samenwerking is een belangrijk streven, maar blijkt niet altijd eenvoudig te zijn.

Gesignaleerd in de vraagstelling

Mede doordat intakegesprekken met de statushouders in Nijkerk gedaan zijn vanuit het Steunpunt Vrijwilligerswerk, komen er nu ook steeds meer hulpvragen binnen

gericht op/van niet westerse inwoners. Bijvoorbeeld zorginstellingen gaan op zoek naar vrijwilligers met een specifieke taalachtergrond die ingezet kunnen worden bij niet westerse cliënten, omdat deze cliënten over het algemeen wat moeilijker aansluiting vinden binnen de cliëntengroep. Wat dit betreft wordt er geprobeerd om specifiek maatwerk te leveren in het matchen van vraag en aanbod. Anderzijds wordt voor vrijwilligers die moeite hebben met de Nederlandse taal gezocht naar specifieke klussen waar hier aandacht aan besteed kan worden.

Vanwege alle contacten met statushouders en de bemiddeling naar passend vrijwilligerswerk heeft de consulent in 2017 deelgenomen aan diverse gemeentelijke bijeenkomsten.

Statushouders

Diverse statushouders zijn succesvol bemiddeld naar vrijwilligerswerk, onder meer naar de bibliotheek, Spelothek Pinoccio en Kringloopwinkels.

Vanuit het maatschappelijk veld geeft men de voorkeur eraan dat Sigma de bemiddeling naar vrijwilligerswerk regelt en niet de afdeling re-integratie van de gemeente. Hierover zijn diverse (soms ook frustrerende) gesprekken gevoerd. Uiteindelijk is, met steun van Vluchtelingenwerk, in het statushoudersoverleg gekozen voor bovenstaande werkwijze.

Als re-integratiemedewerkers zelf op zoek gaan, wordt dit minimaal gemeld en liefst overlegd met Sigma, zoals andersom altijd al gedaan werd. Vanuit Sigma's steunpunt vrijwilligerswerk is de inzet gericht op voorkomen van onduidelijkheid in het maatschappelijk veld. Dat leidt namelijk tot demotivatatie die het vinden van plaatsen voor statushouders niet ten goede komt.

7. Maatschappelijke stages

Sinds 2009 is Sigma de stagemakelaar voor de Maatschappelijke Stages binnen de gemeente Nijkerk.

Ondertekening MaS convenant

Als uitkomst van een nog steeds constructieve samenwerking is op donderdag 6 april 2017 door de scholen voor Voortgezet Onderwijs (Corlaer College, Aeres en Accent Praktijkonderwijs) en Sigma, de leden van de lokale MaS-scholenwerkgroep, het nieuwe MaS convenant 2017 – 2020 getekend. Dit werd ondersteund door een handtekening van de betrokken wethouder, mevrouw Aboyaakoub.

MaSplein

In 2017 hebben ruim 600 leerlingen van de VO scholen uit Nijkerk een maatschappelijke stage gedaan. Regelmatig wordt er door de leerlingen gebruik gemaakt van MaSplein, de digitale vacaturebank voor Maatschappelijke Stages, maar de scholen stimuleren de leerlingen ook om

buiten MaSplein om te zoeken naar een maatschappelijke stageplek.

Maatschappelijke stage is helemaal ingeburgerd in Nijkerk. Ook veel organisaties weten de weg naar MaSplein en Sigma te vinden voor maatschappelijke stageklussen en de inzet van jongeren. Ook Nijkerkse leerlingen die buiten Nijkerk op school zitten, kunnen gebruik maken van MaSplein en Sigma voor het vinden van een op het lijf geschreven MaS-klus.

Projectdagen Corlaer College

In 2017 heeft Sigma in samenwerking met het Corlaer College, voor 165 Havo/VWO-3 leerlingen projecten samengesteld op twee projectdagen. Het wordt het met de groeiende groep leerlingen steeds moeilijker om voldoende projecten te vinden.

Dit heeft onder meer te maken met de schoolplanning die voor vrijwilligersorganisaties niet past: bijvoorbeeld door

broedseizoen, of basisscholen die in de afrondende fase zitten, enzovoort. Voor het komende jaar wordt gezocht naar meer alternatieve oplossingen.

MaSmarkt

Op donderdag 5 oktober 2017 heeft Sigma in samenwerking met Aeres, Corlaer College en Accent Praktijkonderwijs de MaSmarkt georganiseerd. Ruim 600 leerlingen hebben deze markt in het Corlaer College bezocht. Rond de 20 organisaties nam er deel aan,

om zichzelf en hun vacatures te promoten. Wegens het jaarlijks succes wordt de MaSmarkt ook in 2018 herhaald.

Foto: Ely Hackmann
Nijkerk.Nieuws.nl

Overleg werkgroep

De MaS-scholenwerkgroep is in 2017 4 keer samengekomen. Op verzoek van de scholen verzorgt Sigma het voorzitterschap.

Projecten

op basis van specifieke subsidie

Projecten structureel maken

Eind 2017 is er door het college besloten om het maatjesproject 'Samen Doen' te borgen voor de komende jaren. Dat betekent dat dit samengevoegd kan worden met het deelproject dat Sigma vanuit het vernieuwingsbudget in het inkooptraject aanbiedt.

Financiële borging voor de langere termijn door het ook budgettair toe te voegen aan het inkooptraject is een actie die in 2018 nog uitgevoerd moet worden. Een dergelijke actie moet ook voor het ServicePunt, dat op verzoek van de gemeente bij beschikking in 2016 aan Sigma is overgedragen, als structurele taak nog uitgevoerd worden.

Bijdragen aan inclusie

Beide projecten, Maatjesproject en ServicePunt, leveren een belangrijke specifieke bijdrage aan het inclusietraject dat de gemeente in 2017 heeft opgestart, aangezien het mensen met een beperking helpt doelen te bereiken, waardoor meedoen in de samenleving en een positiever zelfbeeld ontwikkelen daadwerkelijk mogelijk worden. Bovendien geeft het plaats aan het versterken en inzetten van ervaringsdeskundigheid via lotgenoten-contact (ontmoetingsgroep).

"Ik ben enorm trots op de maatjes die het vaak vanzelfsprekend vinden dat ze naast de eigen zorgen en verplichtingen tijd vrijmaken voor individuen uit de gemeente die hulp kunnen gebruiken. Sommige maatjes vinden naast hun eigen werk en gezin ruimte om 2 mensen wekelijks te bezoeken en vragen dan nog of ik al een maatje heb gevonden voor de hulpvrager waar ze een oproepje voor hebben gezien. 'Die vraag kan ik er nog wel bij doen... het kan toch niet zo zijn dat die mevrouw zo lang moet wachten'."

*Kris Verschuur,
consulent maatjesprojecten*

Daarnaast leveren ook basisdiensten in veel gevallen een bijdrage aan participatie door mensen met een beperking of mensen in een kwetsbare situatie.

1. Maatjesproject: 'samen doen' en je doel bereiken!

Resultaten

In 2017 heeft Sigma 102 hulpvragen binnengekregen voor een maatje. Bijna 40% van de vragen is op doorverwijzing door het gebiedsteam.

Het overgrote deel van de hulpvragen is gematched met een vrijwilliger. In 2017 zetten zich 37 vrijwilligers in als maatje voor één of meer hulpvragers.

Een deel van de binnengekomen vragen was niet geschikt als maatjesvraag. Redenen hiervoor waren onder meer:

- vraag wordt niet doorgezet, motivatie was er niet
- vraag door professionele hulp opgepakt
- vraag bestemd voor andere organisatie of dienst
- beperking is te zwaar, hulpvrager is niet gemotiveerd of vraag niet doelgericht

Trends maatjesproject

In 2015 is de opzet van het maatjesproject ontwikkeld en vanaf 2016 is 'Samen doen' als maatjesproject voor mensen met een beperking toegevoegd aan deze basis.

In 2017 is het als geheel voortgezet, waarbij blijkt dat er veel aanmeldingen van mensen met een beperking blijven komen. Om de groeiende vraag vanuit de inwoners te kunnen blijven beantwoorden, is eind 2017 door het college besloten deze dienstverlening te willen borgen.

In 2017 zijn er ten opzichte van het jaar ervoor meer vragen binnengekomen voor de inzet van een maatje. De vragen analyserend zien wij verschillende trends die allemaal naar meer complexiteit in vraagstelling wijzen.

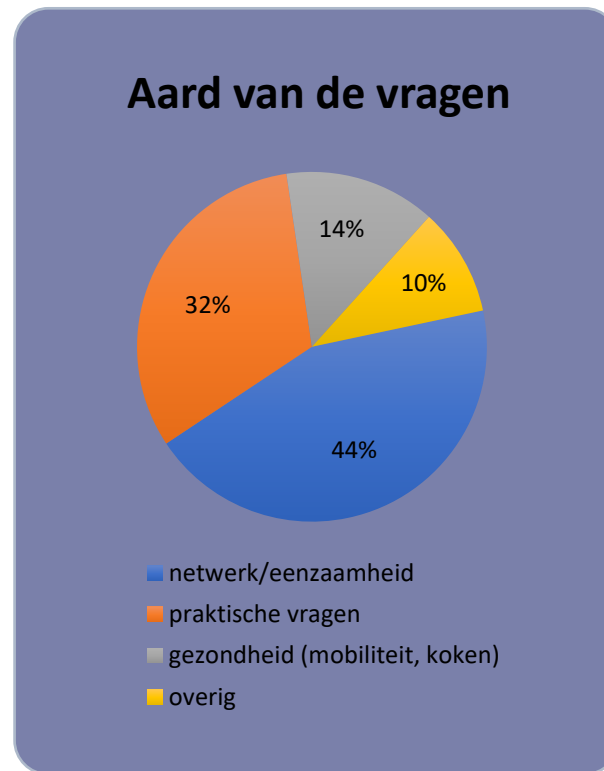
Gebiedsteams, zorginstellingen en families weten het maatjesproject steeds beter te vinden. Er zijn meer vragen binnengekomen van huisartsenpraktijken (praktijkondersteuners) en ambulante hulpverleners. Minder vragen kwamen van zorginstellingen voor mensen met 24-uurszorg.

Wat doelgroepen betreft, zijn er opvallend minder vragen gekomen voor/van mensen met een verstandelijke beperking, en meer vragen van mensen met psychische problematiek. Er zijn meer vragen binnengekomen van mensen die een (zeer) klein netwerk hebben, en meer vragen van mensen die graag een andere woning wilden, en van mensen met een andere culturele achtergrond.

De ernst van de situaties van hulpvragers is zwaarder en complexer dan in 2016. Meer vrijwilligers hebben een beroep gedaan op overleg over hoe ze een vraag konden aanpakken of om konden gaan met een complexe situatie. Naar verwachting zal dit in de toekomst vaker gebeuren.

Er is meer contact geweest met professionele hulpverleners die graag wilden overleggen over mogelijkheden van de inzet van een maatje voor cliënten.

Er worden ook vragen verwezen naar andere diensten van Sigma om daardoor passender hulp in te kunnen zetten (zoals bemiddelpunt, servicepunt, financieel spreekuur).

Effecten: Tevreden inwoners?

Uit de klanttevredenheidsenquête bleek dat de hulpvragers de inzet van het maatje met gemiddeld een 8,3 waarden. Ze gaven een 8,1 voor de mate waarbij de inzet van het maatje heeft geholpen bij het behalen van het vooraf gestelde doel. De inzet van een maatje is dus voor de hulpvragers zeer waardevol gebleken.

Maatjes hebben volgens de enquête onder andere geholpen met:

- meer tijd voor zichzelf te nemen
- contact te leggen met andere mensen

- doorzetten en volhouden met lopen
- gezelligheid
- leren met de rolstoel weg te gaan
- leren fietsen
- even de zorg overnemen (van mantelzorger)
- problemen bij huiswerk.

Het is gelukt in 2017 meer geslaagde koppelingen te realiseren. Deels heeft dit te maken met een veranderende doelgroep (minder mensen met verstandelijke beperking), deels doordat er meer tijd en aandacht besteed wordt om zorgvuldig te koppelen. In 2017 zijn er 38 matches geweest, hetzelfde aantal als in 2016.

Uitdagingen

Naast het werven van nieuwe maatjes is het een mooie uitdaging om de bestaande vrijwilligers enthousiast en inzetbaar te houden. Daar zijn diverse aandachtspunten voor te noemen:

- Vrijwillige maatjes blijken soms andere verwachtingen te hebben, bijvoorbeeld om meer op praktische vragen ingezet te worden, of om sneller en concreter resultaat te zien bij hulpvragers. Met die reden zijn evaluaties met vrijwilligers van belang, om zicht te houden op hun behoefte.
- Omdat de complexiteit van de vragen hoog is en daardoor bijvoorbeeld een vraag over eenzaamheid moeilijk aan te pakken is, is het goed om te kijken naar wat we vrijwilligers kunnen bieden om ze goed uit te rusten voor de vragen. Ook

vraagt het ons om na te denken over hoe we te hoog gespannen verwachtingen kunnen temperen, zodat vrijwilligers een reëler beeld krijgen van wat haalbaar is en niet teleurgesteld raken als doelen lastig te behalen blijken.

- Uitleg of training is regelmatig nodig, zodat vrijwilligers zich beter in hulpvragers kunnen verplaatsen. Daardoor leren ze ook inzien waarom het voor mensen toch moeilijker is om (snel) doelen te behalen. Een vraag als: "ik wil graag een groter netwerk en aansluiten bij een activiteit" is in de praktijk altijd ingewikkelder dan het klinkt. Er gaat een geschiedenis aan vooraf waardoor hulpvragers belemmerd kunnen worden, drempels over moeten en soms slechts kleine stapjes kunnen zetten met regelmatig een terugval. Voor vrijwilligers kan het lastig zijn zich dit van te voren genoeg te realiseren.
- Het benadrukken van de waarde van de bezoeken (al worden doelen niet behaald) is soms niet genoeg om maatjes gemotiveerd te houden. We onderzoeken of het starten van een deelproject vanuit de gedachte van bezoek en aanwezigheid, wat ook een heel positief effect kan hebben (denk aan de effecten van presentietheorie), voor een deel van de hulpvragers én vrijwilligers beter aansluit.
- Frequentie, inhoud/thema en de balans tussen ontmoeting, ervaringen delen en informatie krijgen zijn van

groot belang voor het houden van geslaagde Maatjesbijeenkomsten.

- Er zijn een aantal ervaringsdeskundige maatjes wiens inzetbaarheid mede bepaald wordt door eigen (psychische of lichamelijke) beperking. Voor deze maatjes is een match waardoor zij zelf kunnen 'groeien' en waardevolle inzet bieden voor een ander een belangrijke uitdaging voor het komende jaar. Inzet van ervaringsdeskundigheid vraagt om een heel specifieke benadering.
- Doordat er meer 'zware' hulpvragen komen is het ook goed om te kijken naar hoe we vrijwilligers enthousiast houden voor deze vragen. Afwisseling tussen zwaardere en lichtere vragen kan hierbij van belang zijn. Dat betekent dat het maken van een juiste match op het goede moment ook voor de vrijwilligers erg belangrijk kan zijn. Matchen vraagt om maatwerk voor zowel de hulpvragers als het maatje.
- De vrijwilligers zijn enorm betrokken en voelen zich (soms te) verantwoordelijk. Taak van de coördinator is ook om hierin grenzen aan te geven en in sommige situaties de verantwoordelijkheid bij ze weg te nemen.

*We kregen een kaarsje van een deelneemster met de woorden:
"Jullie waren dit jaar een lichtje voor mij, nu geef ik jullie een lichtje terug".*

Signalen omzetten in actie:

Ontmoetingsmiddag van start gegaan

Vanuit signalen die de begeleiders van het ServicePunt en het Maatjesproject kregen en verzamelden, is in juni 2017 de Ontmoetingsmiddag van start gegaan. Deze is inmiddels al van grote waarde voor een aantal deelnemers.

Effecten die ontstaan door het contact tussen deelnemers zijn soms heel verrassend en betekenen veel. Zo is het bijvoorbeeld bijzonder:

- hoe deelnemers een slechte uitslag van de dokter en angst voor de toekomst durven te bespreken met mensen die ze voorheen nog niet kenden.
- hoe ze op straat een andere bezoeker tegenkomen en vervolgens samen koffie gaan drinken, terwijl ze elkaar een week ervoor nog niet kenden en er zo achterkomen dat ze allebei zorg dragen voor een kind met beperking.
- hoe mensen die voorheen alle hulp vermeden nu Sigma weten te vinden en zich gehoord voelen.

Een uitdaging is om de ontmoetingsbijeenkomsten zo te ontwikkelen dat deze bij een brede doelgroep aansluiten en dat mensen zich welkom blijven voelen.

Deze activiteit is gestart voor deelnemers aan beide diensten, maar na overleg kunnen soms ook mensen deelnemen die

wachten op een geschikte match met een maatje of een geschikte vrijwilligersklus. Daarmee wordt hen iets zinvols geboden om wachttijd te overbruggen.

Prikbord

Naast de ontmoetingsgroep is er ook gestart met een prikbord waar inwoners gebruik van kunnen maken om een compagnon te vinden met wie ze een geliefde activiteit samen kunnen gaan ondernemen. Hiervoor zijn mensen verder zelf verantwoordelijk, het is alleen een middel om met elkaar in contact te komen. Dit heeft echter ook al tot leuke koppelingen geleid.

2. ServicePunt

Veel vraag naar begeleid vrijwilligerswerk: inclusie mogelijk maken

Het Servicepunt heeft in 2017 goede resultaten geboekt. Het aantal aanmeldingen en matches is fors gestegen.

Vanuit 2016 is met 7 van de toenmalige cliënten nog begeleidend contact geweest. Er zijn 36 nieuwe inwoners aangemeld voor begeleid vrijwilligerswerk. Verwijzingen kwamen vanuit het steunpunt Vrijwilligerswerk, maar ook via zorgaanbieders. Vanuit Gebiedsteams komen vreemd genoeg relatief weinig aanmeldingen. Daar wordt in 2018 vanuit het Servicepunt nog eens opnieuw aandacht aan besteed. Ook zal meer contact aangegaan worden met sportverenigingen om mensen te kunnen matchen.

Maatschappelijk gezien blijft de vraag naar begeleid vrijwilligerswerk groeien. We zien hier dus ook lokaal de trend van 'meer denken in mogelijkheden', zowel aan de kant van de verwijzers als van de vrijwilligersorganisaties waar mensen een plek vinden. Dat is mooi om te zien!

Doelgroep en effecten

Er zijn via het Servicepunt veel mensen doorgestroomd naar passend vrijwilligerswerk, waarvoor zelfstandig de stap zetten naar een vrijwilligersorganisatie te groot was. Doordat de extra aandacht en begeleiding, houden mensen het vrijwilligerswerk vol. Het lukt dan vaak om blijvend een passende plek vinden. Het afstemmen van verwachtingen op de mogelijkheden van mensen is hierbij van heel groot belang. Heldere en goede communicatie werkt ondersteunend bij het welslagen van een matching: duidelijke afspraken maken en vastleggen is ook heel belangrijk. Zolang de communicatie goed verloopt, gaat het in de meeste gevallen goed.

"Het meest ben ik trots op dat er steeds meer mensen met een beperking geplaatst kunnen worden als vrijwilliger. Ik zie wat mensen het oplevert en dat is fantastisch. Mensen voelen zich echt weer van meerwaarde en er toe doen. Dat is toch het belangrijkste?"

*Marloes van Est,
coördinator ServicePunt*

Verwijzers en netwerkcontacten

De meeste mensen worden verwezen door een zorgorganisatie. Er is afstemming tussen de vrijwilligersorganisatie, de vrijwilliger, de hulpverlening en het ServicePunt.

Op cliëntniveau is er contact met verschillende organisaties:

- Maandelijks worden met begeleiders van de dagbesteding van zowel InteraktContour als GGZ Centraal de lopende contacten en eventueel nieuwe aanmeldingen besproken.
- Tevens is contact onderhouden met medewerkers werk & inkomen gemeente Nijkerk, Bureau Arbeidsrehabilitatie van GGZ Centraal, IPS van GGZ Centraal, Forsza verslavingszorg, Autisme Coaching en Icare thuisbegeleiding.

Netwerkcontacten met zorgaanbieders als GGZ Centraal, InteraktContour en Careander, met Gebiedsteams en andere partijen zijn versterkt, onder meer door het bespreken van casuïstiek.

Knelpunten

Een knelpunt in het werkproces is dat sommige vrijwilligersorganisaties iemand met een beperking als 'last' zien. Het stigma rondom mensen met een beperking is nog duidelijk aanwezig. Het is erg lastig om partijen te laten inzien dat iedereen mogelijkheden heeft. Wel is het mooi om te zien dat steeds meer organisaties het belang van vrijwilligerswerk voor iedereen inzien.

Kansen

In 2018 concentreren we ons op het reduceren van het stigma rondom mensen met een beperking. In samenwerking met het Steunpunt Vrijwilligerswerk willen we zorgorganisaties, vrijwilligersorganisaties en de gemeente uitnodigen voor een inspiratiebijeenkomst rondom dit onderwerp. Hier zullen ook mensen vanuit de doelgroep hun verhaal doen.

Nijkerks Kadootje

Samen met de Nijkerkse Uitdaging en Careander runnen we het project 'Nijkerks Kadootje'. Dit is niet altijd eenvoudig, omdat dit best wat afstemming van de betrokken partijen vraagt.

Toch is Nijkerks Kadootje een succes. Waarom? Mensen met verschillende achtergronden (statushouders, vrouwen die gepensioneerd zijn, mensen met NAH, syndroom van down en werkzoekenden) werken met elkaar samen en runnen het project gezamenlijk. Ieder werkt op eigen niveau.

Er is een natuurlijke rolverdeling ontstaan onder de vrijwilligers. Een aantal van hen is uitgestroomd naar betaalde baan of werkervaringsplek.

Ontmoetingsmiddag

De ontmoetingsmiddag is gestart vanuit samenwerking tussen het Maatjesproject en ServicePunt. Vanuit beide diensten werd gesignaleerd dat er een groot aantal mensen is met een klein netwerk, maar met de wens hebben dit te vergroten.

In juni 2017 is gestart met een tweewekelijkse bijeenkomst voor deze groep. Inmiddels is er een vaste groep van ongeveer 10 deelnemers. Ook buiten de middag spreken mensen met elkaar af.

Lage kosten

Vrijwilligerswerk is in de meeste gevallen veel goedkoper dan dagbesteding. Er zijn een aantal mensen vanuit dagbesteding doorgestroomd naar vrijwilligerswerk.

Ook mensen die vanuit behandeling komen en anders hadden deelgenomen aan dagbesteding, zijn vrijwilligerswerk gaan doen. In die zin biedt het Servicepunt een goedkope manier van participatie.

Uiteindelijk bespaart het waarschijnlijk ook kosten in zorg en hulpverlening. Er wordt een 'gezond' appel op mensen gedaan, ze kunnen van nut zijn en worden weer onderdeel van de maatschappij.

Aandachtspunten

Een belangrijk aandachtspunt blijft de dagbestedingsindicaties. Zorgorganisaties blijven uren rekenen voor dagbesteding, terwijl de cliënten op dat moment vrijwilligerswerk doen. Aan het begin van het traject naar vrijwilligerswerk kan dit nodig zijn, om voor de vrijwilliger een vangnet te garanderen.

Op termijn zou de gemeente deze hele vorm van financieren (de dagbestedingsgelden) een keer goed onder de loep moeten nemen.

Ook hebben een aantal organisaties zelf jobcoaches in dienst die op zoek gaan naar vrijwilligerswerk. Dit zijn zelfs ook de organisaties die in de adviesgroep van het ServicePunt zitten. Wat Sigma betreft, mag er meer afstemming komen tussen de jobcoaches en het ServicePunt.

Vrijwilligers ServicePunt

Er zijn twee begeleide vrijwilligers vanuit het ServicePunt actief voor Sigma. Zij helpen onder (noodzakelijke) begeleiding van een stagiaire met klusjes, zoals bijvoorbeeld papier versnipperen en boodschappen doen.

Vier vrijwilligers helpen de coördinator van het Servicepunt met begeleiding van mensen, helpen activiteiten te organiseren en helpen tijdens de ontmoetingsmiddag. Zij zijn breed inzetbaar en denken mee over de ontwikkelingen in het ServicePunt. Deze

vrijwilligers krijgen training en coaching van de coördinator wanneer zij hier behoefte aan hebben of dit noodzakelijk geacht wordt.

De coördinator heeft wekelijks contact met hen. Het is belangrijk dat ze zich gezien en gehoord voelen en dat ze doen waar zij goed in zijn en plezier aan beleven. Ook nemen deze vrijwilligers deel aan deskundigheidsbevordering tijdens de maatjesavonden.

Trends bij aanmeldingen ServicePunt

Er komen steeds meer mensen bij het ServicePunt terecht die vanuit een burn-out situatie of depressie komen. Over het algemeen zijn dit mensen met een MBO/HBO achtergrond. Het verschil is dat er met deze mensen wel degelijk naar een passende plek gezocht moet worden (waar rekening gehouden wordt met belasting), maar dat verdere begeleiding na het maken van de juiste match niet nodig is. Zij hebben iemand op de achtergrond nodig waarmee ze ervaringen kunnen bespreken.

Voor sommige mensen die al jaren in de dagbesteding of zorg hebben gezeten, is het prettig als een bekende begeleider mee gaat naar het kennismakinggesprek en op de achtergrond aanwezig blijft.

Goede afstemming daarover is van groot belang. De inzet vanuit het ServicePunt kan dan soms beperkt blijven tot bemiddeling. In de meeste gevallen is de coördinator echter aanwezig bij

kennismakingsgesprekken en verzorgt zij de begeleiding, omdat mensen het fijn vinden dat een neutraal iemand van buiten de zorgorganisatie deze rol vervult.

Deelname aan netwerkoverleg

- **Het dagbestedingsoverleg** is twee maal in het jaar georganiseerd. Dit is een overleg tussen de verschillende dagbestedingsplekken binnen de gemeente. Belangrijk voor onderling contact en afstemming. Er wordt nagedacht over meer gezamenlijke activiteiten. Dit is echter nog niet van de grond gekomen. De coördinator is afwisselend voorzitter of notulist van het overleg
- **Adviesgroepoverleg ServicePunt**
Twee keer in het jaar komt de adviesgroep (voormalige stuurgroep) van het ServicePunt bij elkaar. Het is prettig om op de hoogte te zijn van ontwikkeling en de visies vanuit de managers van de verschillende organisaties. GGZ Centraal, InteraktContour, Careander en 's Heerenloo nemen deel aan deze overleggen. We delen ideeën met elkaar en zoeken de samenwerking op.

3. WoonBewust

Tegenvallende resultaten

In 2017 zijn de meetbare resultaten van het project Woon Bewust minder geweest dan gehoopt werd. Er zijn 15 huisbezoeken afgelegd. De vraag kwam voor 70% (10 bezoeken) via de PCOB.

De overige aanvragen voor huisbezoeken kwamen binnen naar aanleiding van de brief die in november is gestuurd aan een groep senioren.

Van de 45 brieven hadden 5 telefoontjes van vrijwilligers resultaat. Ook de diverse presentaties over Woon Bewust hebben geen huisbezoeken opgeleverd.

Er zijn voorlichtingen geweest bij de dagcentra in Nijkerkerveen en Hoevelaken, in gezondheidscentrum Nije Veste, bij het Cultureel Platform van Hoevelaken en bij de Huurders Organisatie Nijkerk, die opkomt voor de belangen van de huurders van de Woningstichting Nijkerk.

Samenwerking met judobond

In oktober is het beweegprogramma van de judobond ingevoegd in Woon Bewust. Dit op verwijzing van de gemeente en om te voorkomen dat er een tweede, vergelijkbaar, project opgestart zou worden.

Senioren in de wijk Paasbos kregen een uitnodigende brief. Ook hier was de respons niet groot.

Trends

Toen het project in 2014 startte, was er nog weinig bekend over woningaanpassingen. Dat leverde de nodige huisbezoeken op. In de loop van de tijd zie je de trend ontstaan dat (met name) het bedrijfsleven veel aandacht is gaan geven aan woningaanpassingen. De bewustwording komt daarmee ook op gang bij bewoners.

Daarnaast zijn senioren steeds computervaardiger geworden en kunnen zij de informatie grotendeels zelf op internet vinden.

Mensen willen de regie zelf zo lang mogelijk houden en 65 jaar is nog te jong om het niet zelf uit te kunnen zoeken en men wil wachten tot men ouder wordt.

Verbinding leggen na signaleren

Intern is de afstemming met de consulent ouderen belangrijk. Signalen vanuit de huisbezoeken werden doorgezet naar de consulent ouderen. Zij nam dan verder contact op en bood advies/hulp daar waar nodig.

Samenwerking met de dagcentra van zorggroep Amaris leidde tot een voorlichtingsbijeenkomst voor bezoekers en mantelzorgers. De aanwezige mensen kregen in korte tijd veel informatie die voor hen van belang kon zijn.

Ook samenwerking met de PCOB was waardevol, omdat zij een belangrijke

adviesrol hebben voor hun ledengroep en een huisbezoek Woon Bewust bepleitten. Dit heeft de nodige aanmeldingen opgeleverd.

Knelpunten

De samenwerking met de judobond is moeizaam verlopen. Deze samenwerking wordt voorgezet tot maart 2018. De andere werkwijze en belangen sloten niet goed op elkaar aan. Ondanks alle gedane moeite om het project mee te nemen onder de vlag van Woon Bewust bleek integratie lastig.

Uiteindelijk heeft deze samenwerking ook voor enige onvrede bij de vrijwilligers gezorgd. De aanpak bleek voor vele inwoners te opdringerig. Mensen hadden geen interesse in de vragen van het beweegprogramma van de judobond. Het positieve hieraan was dat velen van de bezochte inwoners al eigen keuzes voor beweegactiviteiten gemaakt bleken te hebben.

Kansen voor de toekomst

Het thema 'wonen met dementie' of 'wonen met zorg' toevoegen aan Woon Bewust wordt als kans gezien, ook door gemeente, werkgroep en vrijwilligers. Hiermee zou een aanvang gemaakt worden in 2017, maar dat is in overleg met de gemeente enigszins opgeschort. Voor 2018 wordt dit thema, in combinatie met een project 'Dementievriendelijke gemeente' nader uitgewerkt. Ook voor

ondersteuning van mantelzorgers kan dit o.i. veel betekenen.

Bijdrage van de vrijwilligers

De vrijwilligers bleven betrokken en werden altijd bereid gevonden om huisbezoeken af te leggen. Ook hebben ze meegedacht in de ontwikkeling van het project. Naast de bijeenkomsten werden ze regelmatig via de mail op hoogte houden van ontwikkelingen binnen project, ook als die minimaal waren. Op die manier werd ook teruggekoppeld wat er met hun signalen gedaan is.

Ze hebben deelgenomen aan de training van de judobond.

Overleg werkgroep

De werkgroep zoals deze er van oorsprong was: gemeente, PCOB, VAC en Sigma, is uit elkaar gevallen. De VAC is definitief opgeheven. Vanuit de gemeente stagneerde de coördinatie. Hierdoor zijn er geen overleggen in deze vorm geweest. Wel is er regelmatig tussen Sigma en de PCOB contact en overleg geweest hoe het project overeind te houden.

Vervolg

In goed overleg met de gemeente wordt voor een vervolg in aangepaste vorm gekozen. Hierbij zal het meer geïntegreerd worden in de totale werkwijze met senioren binnen Sigma. 'Wonen met dementie' of 'wonen met zorg' zal een speerpunt vormen in de doorontwikkeling. Wellicht wordt de informatie meer verspreid

onder beroepsbeoefenaren, zodat zij dit door kunnen spelen en bij specifieke vragen goed kunnen verwijzen.

4. Bemiddelpunt Informele Zorg

In februari 2017 is gestart met de praktische uitvoering van het nieuwste project binnen Sigma: het Bemiddelpunt Informele Zorg. Grote lijnen waren al uitgezet in het Plan van Aanpak: *Bemiddelpunt Informele Zorg in de gemeente Nijkerk (juni 2016)*. De aftrap vond plaats op 1 april 2017.

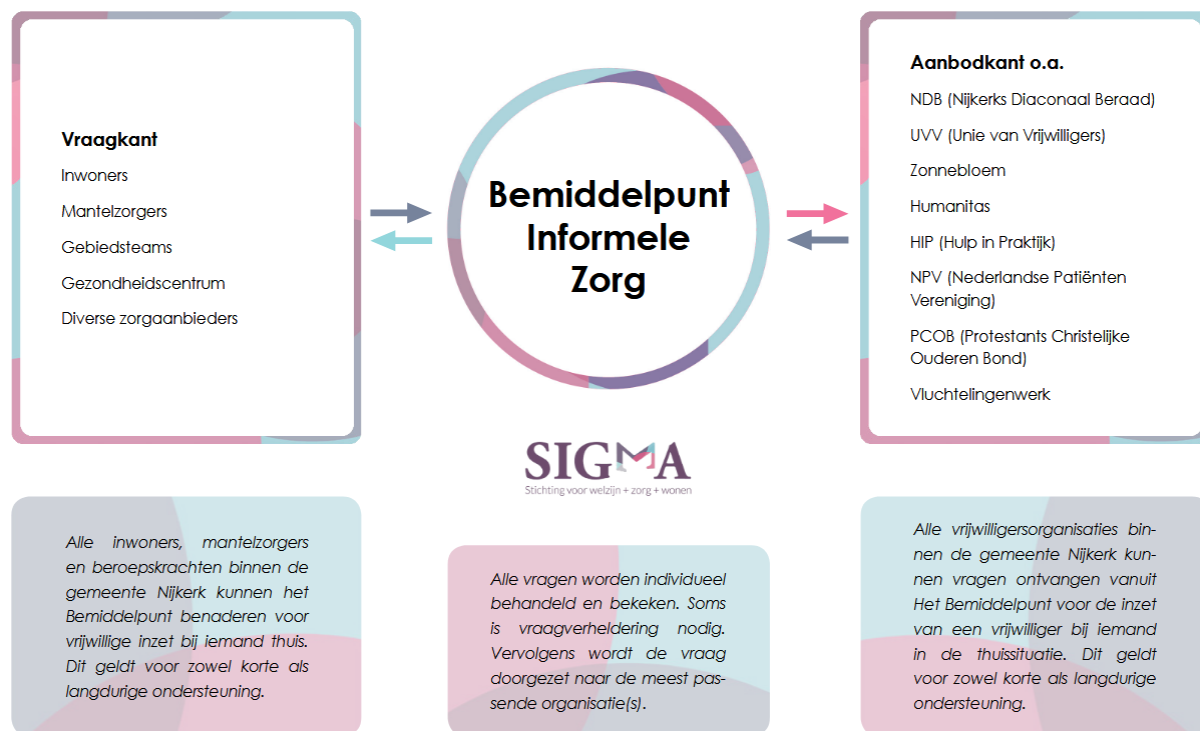
In de eerste periode lag de nadruk op communicatie en informatie (persberichten, folders, gesprekken), richting inwoners, mantelzorgers en beroepskrachten.

Daarnaast is ook het Netwerkoverleg Informele Zorg weer opgestart; een platform voor vrijwilligersorganisaties en professionele organisaties om elkaars krachten te versterken en meer samen te werken en hierin verbinding te zoeken met elkaar. Er zijn inmiddels 25 deelnemers aan dit overleg.

Op dit moment draait Het Bemiddelpunt 8 maanden. In deze periode is onder meer gerealiseerd:

- één centraal punt in de gemeente waar inwoners, mantelzorgers en beroepskrachten hun hulpvraag neer kunnen leggen m.b.t. de inzet van een vrijwilliger bij iemand in de thuissituatie.
- Er is een pool met flex-vrijwilligers die ingezet kunnen worden voor korte klussen. Via het Steunpunt Vrijwilligerswerk is deze groep groeiende omdat de vraag naar korte inzetbaarheid standaard wordt meegenomen bij een intakegesprek. In 2017 is er op 12 flex-vrijwilligers een beroep gedaan voor een korte klus. Sommige zijn meerdere keren ingezet (bij tuin vragen) en andere eenmalig (bezoek opticien, voorlezen, hondje uitlaten).
- Het Bemiddelpunt heeft, vanaf 1 april, in 2017 al 115 hulpvragen ontvangen van 71 hulpvragers. De meeste vragen zijn beantwoord in samenwerking met vrijwilligersorganisaties zoals de NPV (Nederlandse Patiënten Vereniging), de Zonnebloem en het HiP (Hulp in Praktijk) vanuit de kerken.
- Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt tussen Aeres (voorheen Groenhorst) en Sigma voor het oppakken en uitzetten van grotere tuinklussen.
- Er hebben drie Netwerkoverleggen Informele Zorg plaatsgevonden om de verbinding binnen de (in)formele zorg

Visualisatie Bemiddelpunt Informele Zorg

te versterken. Concrete wens vanuit de deelnemers van dit overleg om in 2018 een Vrijwilligersplein te organiseren. Dit zal in april 2018 plaatsvinden.

Trends

Vanuit het Bemiddelpunt zijn er een aantal zaken die opvallen m.b.t. de vragen die we ontvangen.

Waar komen de vragen vandaan? Het Bemiddelpunt is voor inwoners, mantelzorgers en beroepskrachten in de gemeente Nijkerk. De meeste vragen zijn afkomstig van inwoners en beroepskrachten. Een enkele keer ontvangen we een vraag van een mantelzorger.

SIGMA
Nijkerk • Nijkerkerveen • Hoewelaken

Het Bemiddelpunt brengt vraag en vrijwilliger bij elkaar

Soms is het fijn om iemand naast u te hebben die u kan helpen met het uitvoeren van een klusje in huis of die langskomt voor een praatje. Als het niet lukt om dit zelf te regelen met familie of vrienden kan hulp vragen lastig zijn. Bijvoorbeeld omdat u niet zoveel mensen kent of omdat ze ver weg wonen. Vraag dan om de inzet van een vrijwilliger bij het Bemiddelpunt van Sigma Nijkerk.

Uw vraag is onze actie

Een medewerker van het Bemiddelpunt gaat met uw vraag aan de slag en zoekt uit of er een vrijwilliger ingezet kan worden. Dit scheelt u zelf tijd en geregel. Vanuit dit centrale Bemiddelpunt wordt samengewerkt met alle vrijwilligersorganisaties en -projecten binnen de gemeente Nijkerk.

Bent u

- » een inwoner
- » een mantelzorger
- » of een beroepskracht in de gemeente Nijkerk?

Dan kunt u alle vragen rondom het inzetten van een vrijwilliger bij iemand thuis bespreken met het Bemiddelpunt.

Belangrijke gebruikers/verwijzers zijn: de gebiedsteams, thuiszorgmedewerkers, thuisbegeleiders, ambulante begeleiders en de gemeente Nijkerk. Het zijn vaak een op een contacten die na goede ervaringen terugkomen met nieuwe vragen van inwoners.

Wat voor soort vragen zijn het? Een grote diversiteit in vragen komt binnen bij het Bemiddelpunt. Opvallend is toename in de vragen op sociaal gebied: bezoek en contact. Ook zijn veel tuinvragen ontvangen.

In 2017 zijn er veel tuinvragen uitgezet onder de flex-vrijwilligers omdat er verder geen andere organisatie in Nijkerk was die deze vrijwilligersdienst op dat moment aanbood. In 2018 kan dit type vragen soms ook door het HiP beantwoord worden. Bezoekvragen worden vaak ingevuld door de Zonnebloem en de NPV.

Er ontstaat een tekort aan vrijwilligers voor langdurige inzet. In overleg met de vrijwilligersorganisaties vervullen flex-vrijwilligers dan soms een overbrugging van maximaal 3 maanden tot de geëigende organisatie weer iemand beschikbaar heeft.

Effecten

Voor inwoners en mantelzorgers is het fijn dat zij hun vraag kunnen stellen aan een neutrale en laagdrempelige professionele

organisatie met een breed netwerk en veel kennis van zaken op diverse vlakken. Naast de inzet van een vrijwilliger resulteert dat, op basis van een goede vraagverheldering in sommige gevallen ook in de inzet van andere ondersteuningsvormen.

Voor beroepskrachten is het verlichtend dat zij zelf niet meer intensief op zoek hoeven te gaan naar een vrijwilliger, maar een centraal Bemiddelpunt dat professioneel werkt en goed communiceert.

De samenwerking met vrijwilligersorganisaties verloopt prettig. Er zijn korte lijnen en goed contact en overleg met elkaar.

Verbeterpunten

Vanuit Sigma is er waar nodig afstemming en terugkoppeling met de hulpvragers, vrijwilligersorganisaties en beroepskrachten. Een versnipperd aanbod naast het Bemiddelpunt zorgt echter soms voor verwarring in het werkveld. Streven is om de centrale rol van het Bemiddelpunt te versterken. Vooral betere afstemming met het HiP zal de duidelijkheid voor inwoners vergroten.

Voor het signaal dat de vraag toeneemt terwijl het vrijwilligersaanbod daalt moet gezocht worden naar nieuwe oplossingen.

Kansen

De toename van het aantal tuinvragen heeft geleid tot **samenwerking met Aeres** (voorheen Groenhorst college). Hierdoor

kunnen nu grotere en zwaardere tuinvragen, die niet geschikt zijn voor een vrijwilliger, naar hen doorverwezen worden. Voor de leerlingen zijn dat leerzame praktijkervaringen.

In 2018 wordt een 'groene kaart' ontwikkeld die inzicht geeft in de mogelijkheden voor mensen met een kleine beurs op het gebied van tuinklussen.

Het **Netwerkoverleg Informele Zorg** is goed van start gegaan en gaat werken aan inhoudelijke thema's voor de bijeenkomsten. Signalen vanuit het Netwerkoverleg Informele Zorg en de vraag m.b.t. tekorten aan vrijwilligers hebben geleid tot organisatie van een vrijwilligersmarkt.

Het Bemiddelpunt zal in 2018 nog nauwer samenwerken met medewerkers van de **Gebiedsteams**, zodat als lichte zorg mogelijk is, deze ook gerealiseerd kan worden met inzet van het Bemiddelpunt.

Toegevoegde waarde

Het Bemiddelpunt heeft toegevoegde waarde door het kanaliseren van vraag en aanbod. Daarmee ontlast het andere beroepskrachten.

De voornaamste reden van de opzet van dit project, dat het eenvoudig en simpel is om hulpvragen van inwoners, mantelzorgers en beroepskrachten op een punt te laten samenkomen en van daaruit bemiddelen naar een passende

vrijwilliger/organisatie. Geen versnippering maar juist (krachten)bundeling.

Dit levert meer zicht op signalen en trends op waaruit Sigma of het Netwerkoverleg Informele zorg op in gesprongen kan worden. Door actief te zijn in het voorliggend veld en te werken met de inzet van een vrijwilliger wanneer dat passend is, wordt gewerkt aan een goedkopere oplossing dan bij de inzet van een beroepskracht. Het werken met flex-vrijwilligers biedt extra mogelijkheden, ook als overbrugging.

5. Week van de Aandacht

De gemeente Nijkerk kent de lokale Week van de Aandacht, waar Sigma projectleider van is. Met een werkgroep worden jaarlijks alle activiteiten ontwikkeld.

Bij de aftrap van de activiteiten in 2017 werd eerst het Inspiratieboekje, met daarin mooie verhalen van koppelingen uit 2016, aangeboden aan de wethouder. De aftrap verliep in estafettevorm van Nijkerk, via Nijkerkerveen naar Hoevelaken.

Er zijn veel organisaties en inwoners actief geweest in het samen met een ander ondernemen van activiteiten. Er is tevens een lespakket ontwikkeld dat door diverse schoolklassen gebruikt is, met als doel het verkleinen van het taboe dat erop ligt door het thema 'eenzaamheid' te normaliseren. In dit lespakket is speciaal aandacht besteed aan de rol en positie van jonge mantelzorgers. Dit is ook aan de orde

geweest tijdens schoolbezoeken aan het jongerencentrum.

Er is veel aandacht besteed aan PR door het huis-aan-huis verspreiden van flyers en diverse, door Nijkerk Nieuws gemaakte, filmpjes. Inmiddels is 'Week van de Aandacht' een begrip geworden, waardoor veel organisaties in actie willen komen.

Er is door Sigma inmiddels ook een (groei) document ontwikkeld met alle ontmoetingsmogelijkheden binnen de gemeente, waar alle inwoners en organisaties gebruik van kunnen maken.

Aandacht voor eenzaamheid

Er is steeds meer aandacht voor het ontstaan, de verschijningsvormen en de aanpak van eenzaamheid. De behoefte aan het ontwikkelen van meer gezamenlijkheid in de aanpak groeit. Het is daarom een wens om in 2018 meer onderzoek te doen naar de werkwijze die diverse organisaties hierin ontwikkeld hebben. Zowel wat betreft het signaleren van eenzaamheid als de mogelijkheden om er iets aan te doen. Daardoor kan er ook door het jaar één meer effectief op ingegaan worden.

Knelpunt

Door de motivatie om aan dit onderwerp te werken levert samenwerking tussen diverse partijen geen knelpunten op. Het enige 'knelpunt' is de moeilijkheid om met de doelgroep zelf in contact te komen. Er

wordt daarbij gebruik gemaakt van adviezen van Movisie. Al met al is het een gedeelde wens om lokaal op basis van meer onderzoek een groter bereik te behalen. Gevolgen van eenzaamheid hebben een grote maatschappelijke impact, ook financieel. Alleen al op het gebied van gezondheid zou 'winst' te behalen zijn.

Financiën

De Sigma-uren worden ingezet vanuit het vernieuwingsbudget. Voor de kostendekking van activiteiten draagt de gemeente bij, maar daarnaast zijn ook enkele sponsors geweest die extra mogelijkheden hebben geopend, te weten de Rabobank stimuleringsfonds en AH.

6. Dementievriendelijk Hoevelaken

Van september 2016 tot september 2017 is het pilot project Dementievriendelijk Hoevelaken zeer succesvol uitgevoerd. De aanvraag hiervoor is gedaan door het Lokaal Netwerk Dementie, de consulent ouderen van Sigma is als projectleider aangesteld.

In het project zijn veel organisatievertegenwoordigers, maar ook mantelzorgers actief geweest. Er is gewerkt in drie themagroepen, gericht op:

1. Bewustwording en voorlichting
2. Netwerk
3. Daginvulling, meedoen en mantelzorg

Dit heeft onder meer geleid tot het aanbieden van voorlichting en enkele trainingen over (het omgaan met) dementie, verbeteren van samenwerking en ontwikkelen van een Zorgkaart voor Hoevelaken.

Het uitgebreide rapport met aanbevelingen is aangeboden aan de wethouder (en beschikbaar via www.sigma-nijkerk.nl/kenniscentrum/downloads).

Vanwege het grote succes van dit project, dat veel energie in samenwerking heeft opgeleverd, is via de dialoog Leefstijl een voorstel ingediend voor een gemeentebreed vervolg. Dit voorstel wordt begin 2018 nader besproken en zodra er voldoende middelen beschikbaar zijn, kan de uitvoering ervan gaan starten, gebruik makend van de aanbevelingen uit Hoevelaken.

7. Welzijn op Recept

Er wordt al enkele jaren gezocht naar mogelijkheden om een project Welzijn op Recept op te starten binnen de gemeente Nijkerk. Dit past heel goed bij de visie op Positieve Gezondheid en de notie dat veel gezondheidsklachten beter verholpen kunnen worden door de passende inzet van activiteiten op het gebied van welzijn en leefstijl.

Vanuit de dialoog Leefstijl is een budget vrijgemaakt om onderzoek te doen naar de actuele stand van zaken en lokaal

draagvlak voor de uitvoering van een dergelijk project.

Sigma, Gezondheidscentra en Nijkerk Sportief en Gezond hebben in dit traject samengewerkt. Het budget is besteed aan uren voor een onderzoeker. Het rapport met aanbevelingen is aangeboden aan de gemeente en zal hopelijk in 2018 een vervolg krijgen in de uitvoering.

5. Overige projectdeelname

Samenwerking & entree onder begeleiding van The Alignment House

UVV, Bibliotheek en Sigma hebben gezamenlijk subsidie ontvangen om het inhoudelijk samenwerkingstraject verder op gang te brengen en te laten begeleiden. The Alignment House (TAH) is gekozen als bureau om dit proces te ondersteunen.

Door omstandigheden, onder meer de grote tijdsinvestering in de dialoog en planningsproblemen bij TAH, is het gehele proces traag op gang gekomen. Het is eind 2017 weer in een stroomversnelling gekomen en zal naar verwachting in de loop van 2018 afgerond worden met een activiteitenplanning en samenwerkings-

afspraken. De bibliotheek is penvoerder en de verantwoording zal in gezamenlijke verantwoordelijkheid opgepakt worden. Doel is om in samenwerking activiteiten te organiseren die van toegevoegde waarde zijn voor inwoners.

Taalhuis

Sigma participeert in de stuurgroep van het Taalhuis, samen met ROC, basisonderwijs en bibliotheek. De laatste is penvoerder en ontvangt de WEB gelden voor formeel taalonderwijs en subsidie voor informeel leren middels het Taalhuis.

De rol van Sigma is actief op beleidsontwikkeling en organisatie via participatie in de stuurgroep. Wervend en bemiddelend waar het gaat om vrijwillige inzet in de

diverse activiteiten, verwijzend waar het cliënten betreft. Vooral vanuit Formulierenhulp worden mensen verwezen naar activiteiten die taal- en digitale vaardigheden bevorderen.

In 2017 is vanuit de Stuurgroep (te)veel energie gaan zitten in de effecten van de eerdere organisatievorm van enkele activiteiten. Inmiddels vindt daar een verbetering in plaats, zodat er beter aan de ontwikkeling van het Taalhuis 'gebouwd' kan worden.

Digitale Wegwijzer

In samenwerking met een aantal relevante partijen werkt de gemeente Nijkerk aan

de ontwikkeling van de digitale Wegwijzer Nijkerk, die ook een sociale kaart bevat.

Vanuit Sigma wordt een actieve bijdrage geleverd aan de Redactieraad. De uren die hierin geïnvesteerd worden, worden tijdens de ontwikkelfase vergoed.

Sigma heeft in 2017 een aantal malen de chatfunctie vanuit de digitale Wegwijzer bemenst. In het laatste kwartaal is de organisatie van de workshops voor redacteuren door Sigma opgepakt, in samenwerking met de bibliotheek en de Rijnbrink Groep. Verantwoording voor deze activiteit is via de bibliotheek naar de gemeente verzonden.

Activiteiten op basis van een subsidie

Project	Beschikking d.d.	Subsidievorm	Verantwoording
Week van de Aandacht	18 mei 2017	Activiteitenbijdrage	Declaratiebasis
ServicePunt 2017	23 mei 2017	Subsidie structurele dienst	Jaarverslag
WoonBewust 2017	29 juni 2017	Subsidie	Jaarverslag
Welzijn op Recept	12 sept 2017	Subsidie Dialoog Leefstijl	Rapportage
Mantelzorgwaardering 2017	21 dec 2017	Subsidie, eenmalig	Jaarverslag
Dementievriendelijk Hoevelaken	2016-2017	Subsidie, project 1 jaar	Rapportage
'Samen Doen' (maatjesproject)	2015-2016	Subsidie	Rapportage
Taalhuis	2017	Subsidie via Bibliotheek	Via Bibliotheek
Redactieraad digitale Wegwijzer		Vergoeding uren op declaratiebasis	Facturering
Workshops digitale Wegwijzer	2017	Subsidie juli t/m dec 2017	In samenwerking met Bibliotheek

Financieel jaaroverzicht 2017

De Stichting Sigma heeft ANBI-status. De jaarcijfers moeten openbaar zijn en worden ieder jaar gepubliceerd op de website www.anbiportaal.nl/293. Voor de geïnteresseerden is daar vanaf uiterlijk 1 juli 2018 het jaaroverzicht over 2017 in te zien. Het jaarverslag wordt ook gepubliceerd via de website van Sigma. In onderstaand overzicht geven wij een verkorte weergave van de jaarrekening 2017.

Balans per 31 december 2017

x € 1,00

	31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA		
Vaste activa	11.828	13.219
Vorraden	1.862	1.120
Vorderingen	102.139	40.077
Liquide middelen	133.642	262.815
Totaal activa	249.471	317.230
PASSIVA		
Algemene reserve	65.606	57.445
Bestemmingsreserves	59.135	74.289
Bestemmingsfondsen	72.590	126.093
Kortlopende schulden	52.138	59.403
Totaal passiva	249.471	317.230

Exploitatierkening 2017

x € 1,00

	UITKOMST	BEGROTING
BATEN	566.445	542.000
Omzet	60.025	65.700
Opbrengsten activiteiten	15.455	3.800
Overige opbrengsten		
Totaal baten	629.763	568.700
LASTEN		
Kosten activiteiten	58.603	70.600
Huisvestingskosten	55.278	54.900
Personeelskosten	506.569	516.650
Organisatiekosten	81.971	94.100
Onvoorzien	-	1.000
Totaal lasten	702.421	737.250
Saldo baten minus lasten	- 60.495	- 125.750
Mutaties bestemmingsreserves	68.658	107.500
RESULTAAT	8.162	- 18.250

